

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS (piektā palāta paplašinātā sastāvā)

2008. gada 24. septembrī*

Lieta T-20/03

Kahla/Thüringen Porzellan GmbH, Kāla [*Kahla*] (Vācija), ko pārstāv M. Šite [*M. Schütte*] un S. Cilke [*S. Zühlke*], advokāti,

prasītājs,

ko atbalsta

Freistaat Thüringen (Vācija), ko sākotnēji pārstāvēja A. Vaitbrehts [*A. Weitbrecht*] un A. van Isendika [*A. van Ysendyck*], pēc tam Vaitbrehts un M. Nunjess-Millers [*M. Núñez-Müller*], advokāti,

un

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv V. D. Plesings [*W.-D. Plessing*] un M. Lumma [*M. Lumma*], pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

* Tiesvedības valoda — vācu.

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv V. Kreišics [*V. Kreuzschitz*] un V. di Buči [*V. Di Bucci*], pārstāvji, kuriem palīdz K. Kēnigs [*C. Koenig*], profesors,

atbildētāja,

par prasību atcelt Komisijas 2003. gada 13. maija Lēmumu 2003/643/EK par Vācijas piešķirto valsts atbalstu *Kahla Porzellan GmbH* un *Kahla/Thüringen Porzellan GmbH* (OV L 227, 12. lpp.) tiktāl, ciktāl šis lēmums attiecas uz finansējumu, kas piešķirts *Kahla/Thüringen Porzellan GmbH*.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (piektā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs M. Vilars [*M. Vilaras*], tiesneši E. Martinša Ribeiru [*E. Martins Ribeiro*], F. Deuss [*F. Dehousse*], D. Švābi [*D. Šváby*] un K. Jirimēe [*K. Jürimäe*],

sekretāre K. Andova [*K. Andová*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2006. gada 19. oktobra tiesas sēdi,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Prāvas rašanās fakti

- 1 Uzņēmums *Kahla Porzellan GmbH* (turpmāk tekstā — “*Kahla I*”), kas nodarbojas ar trauku un porcelāna priekšmetu ražošanu, atrodas Tīringenes federālajā zemē, vienā no reģioniem, kas, piemērojot EKL 87. panta 3. punkta a) apakšpunktu, iespējams, var saņemt atbalstu.

- 2 *Kahla I* tika izveidota 1990. gadā, pārveidojot agrāko Vācijas Demokrātiskās Republikas (VDR) kombinātu *VEB Vereinigte Porzellanwerke Kahla* divās sabiedrībās, no kurām par vienu kļuva *Kahla I*, ko 1991. gada aprīlī privatizēja *Treuhandanstalt* (turpmāk tekstā — “*THA*”). *Kahla I* 1993. gada 9. augustā sevi pasludināja par maksātnespējīgu un 1993. gada 29. septembrī tika uzsākta tās likvidācijas procedūra.

- 3 Uzņēmumu *Kahla/Thüringen Porzellan GmbH* (turpmāk tekstā — “*Kahla II*” vai “prasītājs”) 1993. gada novembrī izveidoja *M. G. R.* 1994. gada janvārī tas no likvidējamās sabiedrības *Kahla I* pārņēma zemes, mašīnas un iekārtas, kā arī 380 darbiniekus.

- 4 *Kahla I* nekustamā īpašuma cesiju atbalstīja *THA*, kurai šie nekustamie īpašumi bija cedēti atpakaļ, kā arī iestāde, kas to bija pārņēmusi, *Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderaufgaben (BvS)*.
- 5 *Kahla I* aktīvu pārdošanas līgums paredzēja kopējo cenu 7,391 miljona Vācijas marku (DEM) apmērā. DEM 2,05 miljonu cenu par iekārtām vajadzēja maksāt no Tīringenes federālās zemes DEM 2,5 miljonu lielās subsīdijas. Tiesības, preču zīmes, patentētie dizaini un zināšanas tika nodotas par simbolisku DEM 1 maksu, bet klientu saraksts un pasūtījumu grāmata tika nodoti bez maksas. Par uzkrājumiem prasītā cena bija DEM 2,136 miljoni un nekustamie īpašumi, kas ir atbrīvoti no nodokļiem, bija jācedē par DEM 3,205 miljoniem. Vēlāk uzkrājumu cena tika pazemināta. Kopējā maksājamā cena bija DEM 6,727 miljoni.
- 6 1994. gada 5. martā valsts uzņēmums *Thüringen Industriebeteiligungs GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā — “*TIB*”), ko kontrolē Tīringenes federālā zeme, iegādājās 49 % prasītāja akciju. 1999. gada 31. decembrī *TIB* cedēja šīs akcijas *M. G. R.* un viņa dēlam *M. H. R.* par augstāku cenu nekā tā, ko *TIB* samaksāja 1994. gada martā.
- 7 Pēc sūdzību saņemšanas, sarakstes un tikšanās ar Vācijas Federatīvās Republikas pārstāvjiem Komisija 2000. gada 15. novembrī uzsāka EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz *ad hoc* atbalstu par labu *Kahla I* un prasītājam. Komisijas lēmums uzsākt procedūru tika darīts zināms Vācijas Federatīvajai Republikai 2001. gada 9. janvārī un publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* 2001. gada 30. jūnijā (OV C 185, 45. lpp.). Komisija pieprasīja Vācijas Federatīvajai Republikai tai darīt zināmus visus dokumentus, norādes un datus, kas nepieciešami atbalsta saderīguma novērtēšanai. It īpaši runa bija par datiem, kas ļauj noteikt, vai *Kahla I* un prasītājs bija neatkarīgi uzņēmumi vai arī prasītājs bija jāuzskata par uzņēmuma pārņēmēju vai par “risinājumu darbības turpināšanai”. Turklāt runa bija par informāciju, kas ļauj noteikt, vai daži atbalsti bija saderīgi ar apstiprinātajām atbalsta shēmām. Visbeidzot runa bija par *Kahla I* un prasītāja pārstrukturēšanas plāniem, kas

aprakstīja īstenotos vai plānotos ieguldījumus un citu ar pārstrukturēšanu saistīto izmaksu kopumu, kas tika finansēts no valsts atbalsta, paskaidrojot iznākuma bilances un aprēķinus (par *Kahla I*), aprakstot kapacitātes attīstību, kā arī datus, kas ļauj uzzināt, vai ieguldītājs ir veicis ieguldījumu. Komisija aicināja ieinteresētos lietas dalībniekus tai iesniegt savus apsvērumus par attiecīgo atbalstu.

- 8 Ar 2001. gada 26. marta vēstuli Vācijas Federatīvā Republika atbildēja uz rīkojumu, sniedzot informāciju par attiecīgo atbalstu un darot zināmus Komisijai jaunus atbalstus. 2001. gada 28. maijā Komisija lūdza papildu informāciju, ko tā saņēma 2001. gada 30. jūnijā un 2001. gada 9. augustā. 2001. gada 31. jūlijā Komisija saņēma prasītāja apsvērumus.
- 9 Ar 2001. gada 28. novembra vēstuli (OV 2002, C 26, 19. lpp.) Komisija Vācijas Federatīvajai Republikai paziņoja savu lēmumu uzsākt formālu atbalsta izmeklēšanas procedūru par atbalstu, kas nebija saderīgs ar apstiprinātajām atbalsta shēmām, kā arī par atbalstu, kas iepriekš nebija darīts zināms. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt savus apsvērumus.
- 10 2001. gada 10. decembrī lieta tika pārrunāta ar Vācijas Federatīvās Republikas un uzņēmuma pārstāvjiem.
- 11 2002. gada 30. janvārī Vācijas Federatīvā Republika iesniedza apsvērumus par lēmumu paplašināt procedūru un darīja zināmu detalizētu informāciju. Ar 2002. gada 28. februāra vēstuli prasītājs darīja zināmus Komisijai savus apsvērumus.

- 12 Pēc jaunas sūdzības saņemšanas, kurā apgalvots, ka prasītājs ir saņēmis citus atbalstus, Komisija ar 2002. gada 30. aprīļa vēstuli lūdza Vācijas Federatīvajai Republikai papildu informāciju, ko tā saņēma 2002. gada 29. maijā.
- 13 Pēc tikšanās ar Vācijas Federatīvās Republikas pārstāvjiem 2002. gada 24. jūlijā Vācijas Federatīvā Republika sniedza papildu paskaidrojumus 2002. gada 7. augustā. 2002. gada 30. jūlijā prasītājs darīja zināmus savus apsvērumus un ar 2002. gada 1. oktobra vēstuli Vācijas Federatīvā Republika iesniedza jaunus apsvērumus.
- 14 Formālās izmeklēšanas procedūras beigās Komisija 2002. gada 30. oktobrī pieņēma gala lēmumu C (2002) 4040 par Vācijas Federatīvās Republikas piešķirto valsts atbalstu *Kahla I* un *Kahla II*, kas tika paziņots Vācijai 2002. gada 4. novembrī un darīts zināms prasītājam 2002. gada 12. novembrī.
- 15 Pēc tam, kad tika celta šī prasība (skat. šī sprieduma 39. punktu), Komisija ar 2003. gada 13. maija vēstuli Vācijas Federatīvajai Republikai darīja zināmus 2002. gada 30. oktobra lēmuma grozījumus, it īpaši tā 1. pantā par to, ka rikožums par atgūšanu attiecas uz 22. pasākumu, 34., 37., 99., 101., 103. un 171. apsvērumā attiecībā uz 16. pasākumu un 146. un 147. apsvērumā attiecībā uz 32. pasākumu. Līdz ar to Komisija pieņēma jaunu lēmumu, 2003. gada 13. maija Lēmumu 2003/643/EK par Vācijas piešķirto valsts atbalstu *Kahla I* un *Kahla II* (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”). Apstrīdētais lēmums tika paziņots prasītājam 2003. gada 16. maijā un publicēts 2003. gada 11. septembrī (OV L 227, 12. lpp.).

Apstrīdētais lēmums

- 16 Apstrīdētajā lēmumā Komisija atsevišķi novērtē finansiālos pasākumus, ko valsts varas iestādes ir piešķirušas *Kahla I* un prasītājam. Apstrīdētā lēmuma 85. apsvērumā Komisija atgādina, ka, paplašinot pārbaudes procedūru, tā ir secinājusi, ka *Kahla I* un prasītājs bija atsevišķas juridiskas personas un ka pedējā bija uzskatāma par “sabiedrības turpinājumu”, jo *M. G. R.* to izveidoja kā “iespējas sabiedrību”, lai turpinātu likvidējamās sabiedrības *Kahla I* darbību un pārņemtu tās aktīvus.
- 17 Attiecībā uz *Kahla I* Komisija apstrīdētā lēmuma 22. apsvērumā norāda, ka kopš tās izveides līdz tās atzīšanai par maksātnespējīgu valsts varas iestādes tai ir piešķirušas finansiālus pasākumus par kopējo summu DEM 115,736 miljonu apmērā (1.–10. pasākums).
- 18 Attiecībā uz prasītāju Komisija izdala 23 finansējumus, kas tam tika piešķirti laikā no 1994. līdz 1999. gadam par kopējo summu — DEM 39,028 miljoni (11.–33. pasākums). Šo pasākumu, kas izklāstīti apstrīdētā lēmuma 34.–59. apsvērumā, skaitā it īpaši minami šādi pasākumi:
- 11. pasākums: 1994. gada 5. martā *TIB* veiktā 49 % prasītāja akciju iegāde par DEM 1,975 miljoniem;
 - 12. pasākums: 1994. gada martā *TIB* piešķirtais dalības aizdevums DEM 6 miljonu apmērā;

- 13. pasākums: kredīta garantija, ko 1994. gada martā investīciju kredītiem piešķir Tīringenes federālā zeme, kas sedza 18.–22. pasākumā minētos aizdevumus;
- 14. pasākums: 1994. gada martā Tīringenes federālās zemes piešķirtā 90 % garantija ekspluatācijas kredītiem DEM 6,5 miljonu apmērā, ko 1995. gada septembrī piedāvājusi kāda privāta banka;
- 15. pasākums: 1994. gada maijā Tīringenes federālās zemes samaksātā subsīdija par ieguldījumu sākotnēji DEM 2 miljonu apmērā, kas pieauga līdz DEM 2,5 miljoniem;
- 16. pasākums: valsts bankas aizdevums DEM 0,2 miljonu apmērā, kas prasītāja izveides ietvaros 1994. gada jūnijā tika piešķirts *M. G. R.* prasītāja kapitāla izveidei (turpmāk tekstā — “*EKH* aizdevums”);
- 21. pasākums: aizdevums ieguldījumam DEM 3,45 miljonu apmērā, kas tika piešķirts 1995. gada aprīlī;
- 23. pasākums: garantija attiecībā uz 13. pasākumu, kas nodrošināja 1996. gada februārī privātas bankas piešķirtu DEM 1 miliona aizdevumu;
- 26. pasākums: Federālā nodarbinātības dienesta [*Bundesanstalt für Arbeit*] no 1994. līdz 1996. gadam piešķirtās subsīdijas nodarbinātības jomā DEM 1,549 miljonu apmērā, kas saistītas ar ieguldījumiem apkārtējās vides aizsardzībai;
- 27. pasākums: dažādas subsīdijas, kas no 1994. līdz 1996. gadam piešķirtas DEM 0,492 miljonu apmērā, dalībai gadatirgos un izstādēs, reklāmai, pētījumiem un attīstībai, un darbinieku integrācijai;

- 30. pasākums: garantija attiecībā uz 13. pasākumu, kas nodrošināja 1999. gada maijā privātas bankas piešķirtu DEM 2,32 miljonu aizdevumu;

 - 32. pasākums: dažādas subsīdijas, kas no 1997. līdz 1999. gadam piešķirtas DEM 0,352 miljonu apmērā, dalībai gadatirgos un izstādēs, reklāmai, darbinieku integrācijai un personāla izmaksas pētījumu un attīstības darbību ietvaros.
- 19 Pirmkārt, Komisija uzskata, ka prasītājam piešķirtie finansiālie pasākumi ir atbalsts EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, un šajā kontekstā secina, ka valsts iestādes nav rikojušās kā ieguldītāji tirgus struktūrā.
- 20 Vispārējā veidā Komisija apstrīdētā lēmuma 94.–97. apsvērumā norāda, ka no diviem konsultantu aģentūru sniegtajiem ziņojumiem, proti, 1993. gada novembra *Rölf's Bühler Stümpges Hauck & Partner* ziņojuma (turpmāk tekstā — “RBSH & P”) un 1994. gada janvāra *Arthur Andersen* ziņojuma (turpmāk tekstā — “AA”) izriet, ka [Tīringenes federālās] zemes valdības un tās finanšu iestāžu mērķis bija saglabāt darbavietas. Turklāt konsultanti paredzēja vismaz divus darbības gadus ar deficītu un neapsvēra nekādu valsts iestāžu iespējamo dalību.
- 21 It īpaši attiecībā uz *TIB* dalību, iegādājoties 49 % prasītāja kapitālu (11. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 98. un 99. apsvērumā precizē, ka, pēc konsultantu domām, iespējamie riski bija augsti. Šajā ziņā tā uzskata, ka nekas nav darīts, lai no tā izvairītos, un tāpat nav veikta sagaidāmo ienākumu analīze. Turklāt *TIB* dalībai piemērotie nosacījumi nebija salīdzināmi ar *M. G. R.* piemērotajiem nosacījumiem. Šajā kontekstā Komisija precizē, ka pretēji Vācijas Federatīvās Republikas paziņojumiem *M. G. R.* neieguldīja prasītāja kapitālā DEM 2,055 miljonus, bet tikai DEM 0,055 miljonus. Atlikušie DEM 2 miljoni tika samaksāti no valsts resursiem, kas tika piešķirti *M. G. R.* aizdevumu veidā, ko Komisija uzskata kā divus atbalsta pasākumus par labu prasītājam (skat. šī sprieduma 24. punktu), no kuriem viens bija valsts dotā garantija bankai, kura

piešķīra aizdevumu (16. pasākums), un otru nodrošināja hipotēka uz prasītāja nekustamo īpašumu (aizdevums DEM 1,8 miljoni, kas bija 17. pasākuma priekšmets). Risks, ko uzņēmās *TIB*, kas dalības veidā prasītāja rīcībā nodeva DEM 1,975 miljonus, acīmredzami bija daudz nozīmīgāks nekā tas, ko uzņēmās privātais ieguldītājs. Turklāt tam bija tiesības lauzt līgumu, ja *TIB* dalība vai citi pasākumi nebija efektīvi.

22 Kas attiecas uz citiem pasākumiem par labu prasītājam, Komisija apstrīdētā lēmuma 100. apsvērumā uzskata, ka, ņemot vērā uzņēmuma konkrēto situāciju un faktu, ka tas turpina savu darbību tirgū, kuram raksturīgs spēcīgi izteikts ražojumu pārpalikums, ieguldītājs, kurš darbojas tirgus ekonomikā, būtu piešķīris finansiālu atbalstu tikai ar nosacījumiem, kas pastāv, ņemot vērā šos faktus.

23 Tādējādi it īpaši attiecībā uz akcionāra aizdevumu, ko piešķīra *TIB* (12. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 102. apsvērumā norāda, ka tika noteikta 12 % likme, bet tā tika piešķirta, nepieprasot ne mazākās garantijas, un ar iebildi par 0 % likmi vismaz pirmajos divos gados, par procentu summas limitu nosakot 50 % no attiecīgā gada peļņas. Turklāt aizdevumam nav pievienotas papildu balsstiesības un nebija paredzēta nekāda piemaksa par risku, lai kompensētu konsultantu paredzētos riskus.

24 Attiecībā uz atsevišķiem valsts banku piešķirtajiem aizdevumiem (divi aizdevumi, kas piešķirti *M. G. R.*, un 21. pasākums) Komisija apstrīdētā lēmuma 102. apsvērumā norāda, ka tie visi ir piešķirti ar zemāku procentu likmi nekā atsauces likme un neraugoties uz to, ka garantijas sniedza valsts iestādes vai arī tie paši aktīvi vairākkārt kalpoja kā garantijas atšķirīgu aizdevumu nodrošināšanai. Īpaši runājot par aizdevumu *EKH* (16. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 103. apsvērumā norāda, ka par to galvoja valsts un netika sniegts personīga rakstura galvojums un ka pat personīga

rakstura galvojums būtu zemāka līmeņa nekā ikviena cita garantija un segtu tikai ļoti niecīgu daļu potenciāli nozīmīgo nemaksāšanas risku. Apstrīdētā lēmuma 130. apsvērumā Komisija norāda, ka šis aizdevuma mērķis, lai gan tas tika piešķirts tieši *M. G. R.*, bija atbalstīt uzņēmumu, un līdz ar to tas ir jāuzskata par atbalstu par labu prasītājam.

- 25 Otrkārt, Komisija pārbauda prasītāja iebildumus.
- 26 Vispirms tā apstrīdētā lēmuma 106. un 107. apsvērumā precizē, ka prasītājs ir “risinājums darbības turpināšanai”, proti, jaunizveidots uzņēmums Vācijas austrumu daļā, kas ir pārņēmis likvidējamas sabiedrības aktīvus. Pēc Komisijas domām, “risinājumi darbības turpināšanai” nav salīdzināmi ar citiem jaunizveidotiem uzņēmumiem, jo šīs sabiedrības, kas ir pārņēmušas likvidējamas sabiedrības aktīvus un turpina tās darbību, parasti iepriekš neveicot ne mazāko pieņemamo pārstrukturēšanu, manto vairākus strukturālos trūkumus un tām ir nepieciešamas būtiskas izmaiņas, lai pielāgotos tirgus ekonomikai. Komisija paskaidro, ka, ņemot vērā konkrēto situāciju jaunajās federālajās zemēs, tā pieņēma elastīgu un liberālu konceptu, kas ļauj “risinājumiem darbības turpināšanai” saņemt atbalstu pārstrukturēšanai, un norāda, ka šī pieeja tika kodificēta Komisijas Paziņojuma 1999/C 288/02 Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 288, 2. lpp.; turpmāk tekstā — “1999. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai”) 10. piezīmē.
- 27 Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma 108.–118. apsvērumā precizē, ka prasītājs bija grūtībās no 1994. gada līdz 1996. gada beigām, kad ļoti iespējams, pateicoties piešķirtajam atbalstam, tas pirmo reizi sasniedza nelielu pozitīvu rezultātu un tā kapitāla daļu vērtība sāka pieaugt.
- 28 Komisija apstrīdētā lēmuma 108. un 109. apsvērumā norāda, ka Komisijas Paziņojuma 94/C 368/05 Kopienas pamatnostādnes attiecībā uz valsts atbalstu grūtībās

nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai (OV C 368, 12. lpp.; turpmāk tekstā — “1994. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai”) 2.1. punktā paredzētais vispārējais nosacījums ir izpildīts, un atgādina, ka grūtībās nonācis uzņēmums ir uzņēmums, kas ar savu līdzekļu vai savu akcionāru līdzekļu, vai aizņēmuma palīdzību nespēj nodrošināt savu atjaunošanu. Pēc Komisijas domām, no vienas puses, šo situāciju prasītāja izveidošanas laikā un atbalsta piešķiršanas brīdī konstatē *RBSH & P* un *AA* sagatavotie ziņojumi, saskaņā ar ko prasītājs ir nonācis grūtībās un paredz savu pārstrukturēšanu, un, no otras puses, to apstiprina fakts, ka šis uzņēmums nekad nav saņēmis finansējumu no privātajām bankām bez valsts atbalsta.

29 Apstrīdētā lēmuma 110. apsvērumā norādot, ka daži 1994. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai rādītāji nav piemērojami jaunizveidotiem uzņēmumiem, Komisija apstrīdētā lēmuma 111.–113. apsvērumā precizē, ka aktīvu zemā neto vērtība, pārmērīgi liels personāls, pašfinansēšanas bruto līmenis un uzņēmuma parāda pieaugums apliecina, ka prasītājs atbalsta piešķiršanas brīdī bija nonācis grūtībās. Turklāt Komisija apstrīdētā lēmuma 114. apsvērumā paskaidro, ka, ja speciālas atmaksāšanas shēmas piemērošana (33. pasākums), iespējams, izraisīja lielākus zaudējumus, bez valsts atbalsta prasītājs būtu cietis nenoliedzami lielākus zaudējumus un, iespējams, būtu izzudis no tirgus.

30 Komisija apstrīdētā lēmuma 115. un 116. apsvērumā norāda, ka tās secinājumu nevar *ex post* grozīt fakts, ka prasītāja grūtības tika pārvarētas īsā laika periodā, pateicoties piešķirtajam būtiskajam atbalstam. Tāpat tā apstrīd 2002. gada 21. janvāra ziņojuma, ko iesniedza Vācijas Federatīvā Republika, saturu un atgādina, ka 1994. gadā pieejamajos ziņojumos ir secināts, ka, lai atjaunotu šo uzņēmumu, valsts atbalsts bija absolūti noteicošs.

- 31 Treškārt, Komisija pārbauda, vai prasītājam piešķirtie atbalsti ir atbilstoši apstiprinātajām atbalsta shēmām, uz ko atsaucas Vācijas Federatīvā Republika.
- 32 Šīs pārbaudes beigās Komisija apstrīdētā lēmuma 148. apsvērumā secināja, ka vairāki prasītājam piešķirtie pasākumi, to skaitā 17. pasākums (skat. iepriekš 21. punktu), ir pastāvoši atbalsti, kas Komisijai nav no jauna jāpārbauda.
- 33 Savukārt apstrīdētā lēmuma 128. un 129. apsvērumā Komisija uzskata, ka Tīringenes federālās zemes subsīdija ieguldījumiem (15. pasākums) nav atbilstoša shēmai, saskaņā ar kuru šī subsīdija, domājams, tika piešķirta, norādot, ka prasītājs subsīdijas piešķiršanas laikā bija grūtībās nonācis uzņēmums. Tā precizē, ka formālās pārbaudes procedūras pagarināšanas laikā tā ir kļūdaini norādījusi, ka atļautā shēma ir piemērojama tikai maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), bet Vācijas Federatīvā Republika ļoti pareizi ir norādījusi, ka arī lielie uzņēmumi šīs shēmas ietvaros ar dažiem nosacījumiem būtu varējuši iegūt atbalstus. Komisija savukārt norāda, ka shēma no savas piemērošanas jomas nepārprotami izslēdz grūtībās nonākušus uzņēmumus, un atgādina, ka tā par šo shēmu ir pieņēmusi nelabvēlīgu lēmumu, jo tā ir ļaunprātīgi lietota, tāpēc ka tā tika piemērota it īpaši grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, un tas ir pretrunā Komisijas īpaši pieņemtajām tiesību normām (Komisijas 2002. gada 19. jūnija Lēmums 2003/225/EK par Tīringenes federālās zemes programmu MVU investīciju atbalstam un tās īstenošanu (OV 2003, L 91, 1. lpp.)).
- 34 Kas attiecas uz *EKH* aizdevumu (16. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 130. apsvērumā precizē, ka tas neatbilst atbalsta programmai kapitāla izveidei, saskaņā ar kuru tas, domājams, tika piešķirts, jo prasītājs nebija MVU.

35 Runājot par subsīdijām nodarbinātības jomā, kas saistītas ar ieguldījumiem apkārtējās vides aizsardzībai (26. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 134.–139. apsvērumā uzskata, ka uz tām neattiecas *Arbeitsförderungsgesetz* (likums par nodarbinātības veicināšanu, turpmāk tekstā — “*AFG*”) 249.h pants, shēma, ko Komisija apstiprināja kā tādu, kas nav atbalsta shēma. Komisija norāda, ka, no vienas puses, kā to savā 1994. gada 29. jūlija vēstulē paskaidroja Vācijas Federatīvā Republika, *AFG* 249.h pantā noteiktie pasākumi vides atjaunošanas un uzlabošanas jomā attiecas uz publisko tiesību juridiskām personām un galvenokārt uz reģionālām iestādēm (pilsētas, pagasti, komūnas utt.), to skaitā uz *THA* pašpārvaldi, un, no otras puses, pasākumiem, kas ir privāta uzņēmuma interesēs, nevar piešķirt atbalstu. Tomēr subsīdiju piešķiršanas brīdī prasītājs bija privāts uzņēmums. Turklāt Komisija norāda, ka daļu subsīdiju piešķirā Tiringenes federālā zeme, lai gan tās piešķirt bija tiesīgs tikai *Bundesanstalt für Arbeit* (Federālais nodarbinātības dienests). Turklāt subsīdijas labvēlīgā stāvoklī nostādīja prasītāju, jo tās tika piešķirtas veco iekārtu likvidēšanai. Turklāt, pēc Komisijas domām, Vācijas likums ietver ļoti kategorisku atlases elementu, kas attiecīgo pasākumu neļauj uzskatīt par vispārēju pasākumu.

36 Ceturtkārt, Komisija pārbauda pasākumus, kas, domājams, attiecas uz tā dēvēto “de minimis” noteikumu. Kas attiecas it īpaši uz periodu no 1997. līdz 1999. gadam (apstrīdētā lēmuma 152.–154. apsvērumi), Komisija apstrīd, ka 30. pasākums un daļa no 32. pasākuma izriet no tā dēvētā “de minimis” noteikuma. Līdz ar to tie ir atbalsti EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.

37 Piektkārt, runājot par atbalstu saderīgumu ar kopējo tirgu, Komisija apstrīdētā lēmuma 157.–174. apsvērumā atgādina, ka attiecībā uz atbalstiem, kas piešķirti līdz 1996. gada beigām, prasītājs līdz 1996. gada beigām bija grūtībās nonācis uzņēmums. Līdz ar to tā uzskata, ka šie atbalsti nav ar kopējo tirgu saderīgi reģionālie atbalsti. Turpinājumā Komisija uzskata, ka 1994. gada pamatnostādnēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai noteiktie nosacījumi, uz ko atsaucas Vācijas Federatīvā Republika, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 80. apsvēruma, šajā gadījumā nav izpildīti. Komisija

precizē, ka, no vienas puses, neraugoties uz atkārtotiem rīkojumiem, Vācijas Federatīvā Republika nekad nav paziņojusi neviena pārstrukturēšanas plāna gala redakciju, ne arī norādījusi tos pārstrukturēšanas pasākumus, kas ir faktiski īstenoti, un, no otras puses, ka privātais ieguldījums kopējās pārstrukturēšanas izmaksās nav uzskatāms par nozīmīgu, jo vienīgais patiesi privāta rakstura ieguldījums ir *M. G. R.* ieguldījums DEM 0,055 miljonu apmērā. Attiecībā uz *ad hoc* atbalstiem, kas piešķirti pēc 1997. gada, Komisija apstrīdētā lēmuma 175.–184. apsvērumā norāda, ka saskaņā ar pamatnostādnēm par valstu reģionālo atbalstu (OV 1998, C 74, 9. lpp.) tie nevar tikt uzskatīti par saderīgiem ar kopējo tirgu.

38 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Komisija apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktā paziņoja, ka ar kopīgo tirgu nav saderīgi: *TIB* akciju iegāde un *TIB* piešķirtais aizdevums (11. un 12. pasākums), Tīringenes federālās zemes piešķirtās garantijas 90 % apmērā (13., 14., 23. un 30. pasākums), Tīringenes federālās zemes subsīdija (15. pasākums), valsts bankas aizdevums kapitāla izveidei (16. pasākums), valsts bankas aizdevums (21. pasākums), subsīdijas nodarbinātības jomā (26. pasākums), pasākumi darbinieku integrācijai, dalībai gadatirgos un izstādēs un reklāmai (27. pasākums) un pasākumi attiecībā uz pētījumiem un attīstību, darbinieku integrācijai, dalībai gadatirgos un izstādēs un izmaksu samazināšanai (32. pasākums). Apstrīdētā lēmuma 2. panta 1. punktā Komisija Vācijas Federatīvajai Republikai pieprasa veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai atgūtu no prasītāja minētā lēmuma 1. panta 2. punktā norādītos atbalstus.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

39 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 22. janvārī, prasītājs cēla šo prasību.

- 40 Ar aktu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 30. aprīlī, Vācijas Federatīvā Republika lūdza atļauju iestāties šajā lietā, lai atbalstītu prasītāja prasījumu.
- 41 Ar aktu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 5. maijā, Tīringenes federālā zeme (*Freistaat Thüringen*) lūdza atļauju iestāties šajā lietā, lai atbalstītu prasītāja prasījumu.
- 42 Ar piektās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2003. gada 9. jūlija rīkojumu Vācijas Federatīvajai Republikai un Tīringenes federālajai zemei tika atļauts iestāties lietā.
- 43 Pēc grozījumiem Komisijas 2002. gada 30. oktobra lēmumā prasītājs, ņemot vērā šos grozījumus, ar aktu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2003. gada 16. jūlijā, iesniedza replikas rakstu.
- 44 Vācijas Federatīvā Republika savu iestāšanās rakstu iesniedza 2003. gada 25. augustā.
- 45 Tīringenes federālā zeme savu iestāšanās rakstu iesniedza 2003. gada 10. septembrī.
- 46 Noklausījusies tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (piektā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma, pirmkārt, veikt procesa organizatoriskos pasākumus, lūdzot lietas dalībniekus rakstveidā atbildēt uz jautājumiem un iesniegt dokumentus, un, otrkārt, uzsākt mutvārdu procesu. Lietas dalībnieki izpildīja Pirmās instances tiesas lūgumu noteiktajā termiņā.

47 2006. gada 19. oktobra tiesas sēdē tika uzklasīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un to atbildes uz Pirmās instances tiesas jautājumiem.

48 Prasītāja prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktu;
- atcelt apstrīdētā lēmuma 2. pantu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz minētā lēmuma 1. panta 2. punktā minētajiem pasākumiem;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- neatkarīgi no lietas rezultāta piespriest Komisijai segt izdevumus, kas radušies 2002. gada 30. oktobra lēmuma grozījumu dēļ.

49 Vācijas Federatīvās Republikas, personas, kas iestājusies lietā, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktu un 2. panta 1. punktu vismaz tiktāl, ciktāl tas attiecas uz Tīringenes federālās zemes piešķirto subsīdiju;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

50 Tīringenes federālās zemes, personas, kas iestājusies lietā, prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- atcelt apstrīdētā lēmuma 1. panta 2. punktu;
- atcelt apstrīdētā lēmuma 2. pantu tiktāl, ciktāl tas attiecas uz minētā lēmuma 1. panta 2. punktā minētajiem pasākumiem;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus;
- neatkarīgi no lietas rezultāta piespriest Komisijai segt izdevumus, kas radušies 2002. gada 30. oktobra lēmuma grozījumu dēļ;
- piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus par iestāšanos lietā.

51 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- noraidīt prasību kā nepamatotu;
- piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

- 52 Pamatojot savu prasību, prasītājs izvirza četrus atcelšanas pamatus.
- 53 Pirmie trīs pamati attiecīgi izriet no EKL 87. un 88. panta, tiesiskās drošības principa, tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpuma attiecībā uz Tīringenes federālās zemes subsīdiju investīcijām (15. pasākums) un subsīdijām nodarbinātības jomā, kas saistītas ar ieguldījumiem apkārtējās vides aizsardzībā (26. pasākums).
- 54 Ceturtais pamats būtībā ir balstīts uz kļūdām faktos un acīmredzamām kļūdām vērtējumā. Prasītājs ceturto pamatu sadala sešās daļās, kas attiecas, pirmkārt, uz faktu materiālo neprecizitāti, otrkārt, uz grūtībās nonākuša uzņēmuma noteikšanu, treškārt, uz *TIB* darbības novērtējumu attiecībā uz kritēriju par privāto ieguldītāju, ceturtkārt, uz pamatnostādņēm attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, piektkārt, uz 22. pasākuma priekšmetu — aizdevuma atgūšanu un, sestkārt, uz tā dēvētajiem “de minimis” atbalstiem laika posmā no 1997. līdz 1999. gadam (32. pasākums). Tomēr, pieņemot apstrīdēto lēmumu, Komisija it īpaši atcēla rīkojumu par aizdevuma, kas ir 22. pasākuma priekšmets, atgūšanu (skat. iepriekš 15. punktu). Turklāt pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas lietas dalībnieki nav vienojušies par subsīdiju, kas ir 32. pasākuma priekšmets, aprēķināšanu. Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, tās apliecināja, ka vairs nepastāv strīdus jautājumi par 32. pasākumu (tā dēvēto “de minimis” atbalstu laikā no 1997. līdz 1999. gadam), kas tika norādīts tiesas sēdes protokolā. Tātad vairs nav jāpārbauda ceturtais pamata pēdējās divas daļas.
- 55 Pirmās instances tiesa pirmos trīs pamatus, kas attiecas tikai uz 15. un 26. pasākumu, izskatīs kopā un tad izskatīs atsevišķi ceturto pamatu, kas attiecas uz pārējiem apstrīdētajā lēmumā norādītajiem pasākumiem.

A — *Par pirmo, otro un trešo pamatu, kas balstīts uz EKL 87. un 88. panta, tiesiskās drošības principa un tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu*

1. *Par Tīringenes federālās zemes subsīdiju investīcijām (15. pasākums)*

a) Lietas dalībnieku argumenti

Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu

⁵⁶ Prasītājs apgalvo, ka Tīringenes federālās zemes subsīdija investīcijām tika piešķirta atbilstoši apstiprinātai atbalsta vispārējai shēmai un tātad ir pastāvošs atbalsts. Tas galvenokārt uzsver, ka Komisija ar atpakaļejošu spēku ieviesa papildu nosacījumus vispārējā akceptētā atbalsta shēmā, un, pakārtoti, ka tas nevarēja tikt uzskatīts par grūtībās nonākušu uzņēmumu.

— Par shēmas piemērošanas nosacījumiem

⁵⁷ Prasītājs uzsver, ka Tīringenes federālās zemes programma par labu MVU ieguldījumiem bija piemērojama visiem uzņēmumiem bez izņēmuma un līdz ar to arī grūtībās nonākušiem uzņēmumiem un “risinājumiem darbības turpināšanai”. Šādi nosacījumi neizriet ne no Komisijas 1993. gada 26. novembra atļaujas vēstules, ne no paziņojuma,

kas saīsinātā veidā publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*. Tieši pretēji, no šīs publikācijas izrietēja, ka programma ir paredzēta tieši tādiem jaunizveidotiem uzņēmumiem kā prasītājs un ka viens no tās mērķiem bija sniegt sākuma atbalstu.

58 Prasītājs uzskata, ka Vācijas Federatīvās Republikas 1993. gada 26. augusta paziņojumā sniegtie precizējumi bija paredzēti tikai paziņotās shēmas paskaidrošanai un negrozīja programmas nepārprotamo saturu. Ja Komisija uzskatīja, ka paziņotais teksts ietver noteiktus gadījumus, ko tā nevēlas atļaut, tai bija jāuzsāk formāla pārbaudes procedūra un tās ietvaros jāpieprasa shēmas grozījumi vai jāparedz pienākums paziņot individuāli. Katrā ziņā 1993. gada 26. augusta paziņojums neesot izslēdzis programmas piemērošanu tādiem gadījumiem kā prasītāja gadījums, kas ir ieguvis uzņēmuma aktīvus un tos modernizējis.

59 Pēc prasītāja domām, programmas ierobežojumu nevar arī secināt no tās kā reģionālas atbalsta shēmas atļaujas. Savukārt grūtībās nonākuši uzņēmumi atbilstoši Komisijas lēmumu pieņemšanas praksei var saņemt reģionālu atbalstu (Komisijas 1998. gada 22. aprīļa Lēmums 1999/157/EK par valsts atbalstu *Triptis Porzellan GmbH i. GV.*, Tiringene (OV 1999, L 52, 48. lpp.), un Komisijas 2002. gada 2. oktobra Lēmums 2003/383/EK par valsts atbalstu C 44/01 (ex NN 147/98), ko Vācija piešķīra *Technische Glaswerke Ilmenau GmbH* (OV 2003, L 140, 30. lpp.)), ka tas ir noteikts arī apstrīdētajā lēmumā. Tāpat "risinājums darbības turpināšanai", kas minēts 1999. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai 10. piezīmē, varētu pretendēt uz Tiringenes federālās zemes subsīdiju, minētā tiesību norma reģionāla atbalsta ietvaros neizslēdz atbalstu jaunizveidotiem uzņēmumiem. Prasītājs norāda, ka šajā kontekstā tas nav saņēmis subsīdiju ieguldījumiem pārstrukturēšanā, bet attaisnotiem ieguldījumiem atbilstoši akceptētajai programmai.

- 60 Tāpat prasītājs norāda, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma, ka programma, neraugoties uz tās nosaukumu, bija piemērojama ne tikai MVU, jo Komisija to bija akceptējusi arī attiecībā uz lielākiem uzņēmumiem.
- 61 Prasītājs attiecībā uz Lēmumu 2003/225 par programmas ļaunprātīgu piemērošanu apgalvo, ka apstrīdētajā lēmumā Komisija shēmas piemērošanas pārbaudi ir skaidri atstājusi prasītāja ziņā un līdz ar to šo lēmumu nevar izmantot pret prasītāju.
- 62 Visbeidzot prasītājs uzsver, ka Komisijas pārbaudei ir jāaprobežojas ar pārliecināšanos, ka valsts iestāžu veiktajā novērtējumā par atbalsta atbilstību shēmai, saskaņā ar kuru tas ir piešķirts, nav pieļauta acīmredzama kļūda.
- 63 Vācijas Federatīvā Republika apgalvo, ka, pat ja Vācijas valdības 1993. gada 26. augusta paziņojums izslēgtu atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, Komisija vēl arvien nav noteikusi, ka ar strīdīgo subsīdiju nav ievēroti akceptētās atbalsta programmas nosacījumi. Pēc Vācijas Federatīvās Republikas domām, ir jāpārbauda, vai no 1994. gada maija *ex ante* perspektīvas strīdīgā subsīdija ieguldījumiem var tikt atzīta par atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, kas ir izslēgts no programmas piemērošanas. Vācijas Federatīvā Republika šajā ziņā uzskata, ka, ja jaunizveidots uzņēmums, kas nav grūtībās nonācis uzņēmums, nevar saņemt atbalstu pārstrukturēšanai, tad subsīdijas piešķiršana ieguldījumiem atbilst programmas nosacījumiem, jo tā nav atbalsts pārstrukturēšanai.

64 Tīringenes federālā zeme pilnībā atbalsta prasītāja pozīciju un it īpaši kritizē faktu, ka Komisija izveidotu mākslīgu dalījuma līniju starp reģionālo atbalstu un atbalstu pārstrukturēšanai.

65 Komisija iebilst, ka Vācijas Federatīvā Republika 1993. gada 26. augusta paziņojumā nepārprotami precizēja, ka grūtībās nonākuši uzņēmumi bija izslēgti no shēmas piemērošanas jomas un ka no tai paziņotās shēmas, kā arī no *Oficiālajā Vēstnesī* publicētās atsaucēs skaidri izriet, ka atbalsts glābšanai un pārstrukturēšanai nebija iekļauts.

— Par prasītāja noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu

66 Prasītājs apgalvo, ka tas ir jaunizveidots uzņēmums, kas nekad ne saskaņā ar uzņēmuma plānu, ne tā reālās attīstības ietvaros nav bijis grūtībās nonācis uzņēmums.

67 Pirmkārt, prasītājs uzsver, ka atbilstoši principam, ko Komisija konstanti ievēro, jaunizveidots uzņēmums nav uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu, pat ja tas pārņem likvidējamās sabiedrības aktīvus. Turklāt visu "risinājumu darbības turpināšanai" noteikšana par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem nevar izrietēt no 1999. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai 10. zemsvītras piezīmes. Pēc prasītāja domām, uzskatīt, ka visi Austrumvācijas "risinājumi darbības turpināšanai", kas maksātnespējas procedūras laikā ir pārņēmuši aktīvus, ir grūtībās nonākuši uzņēmumi, būtu acīmredzami nepareizi un radītu diskrimināciju starp jaunizveidotajiem uzņēmumiem Austrumvācijā un pārējā Eiropas Savienībā.

68 Otrkārt, prasītājs uzsver, ka to ir radījis neatkarīgs ieguldītājs, savā jomā atzīts eksperts, kas nezināja par *Kahla I* grūtībām. Komisija sava apgalvojuma pamatojumam nav iesniegusi nevienu pierādījumu, saskaņā ar kuru prasītājs būtu tiešām “mantojis” likvidējamās sabiedrības *Kahla I* grūtības. Pēc prasītāja domām, nepastāv materiālas norādes, kas ļautu secināt, ka prasītājs bija daļa no tā paša “materiālā veidojuma” kā *Kahla I*. Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru divus uzņēmumus nevar uzskatīt par vienu un to pašu “juridisko vienību”. Prasītājs apliecina, ka tas nav turpinājis likvidējamā uzņēmuma darbību, bet tikai tiesas uzraudzībā veicamas sanācijas procesā par tirgus cenu iegādājies aktīvus un tos izmantojis konsekventa un pieņemama uzņēmuma plāna ietvaros, kas attiecas uz pavisam citu tirgu, izmantojot pavisam citu struktūru un pavisam citu mārketinga stratēģiju, un kas paredzēts krasi atšķirīgam klientu lokam. Turklāt tas, ka prasītājs turpināja ieguldīt iegādātajās lietotajās mašīnās, vēl nenozīmē, ka prasītājs būtu “mantojis” *Kahla I* grūtības.

69 Treškārt, prasītājs apgalvo, ka *RBSH & P* sagatavotajā ziņojumā, kā arī *AA* biroja sagatavotajā ziņojumā ir aprakstīta jauna uzņēmuma izveide. Šajos ziņojumos nav ietverti pārstrukturēšanas plāni un līdz ar to apgalvojums, ka prasītājs jau sākotnēji ir radīts kā grūtībās nonācis uzņēmums, nav pamatota. Pēc prasītāja domām, uzņēmuma plāni parāda, ka nebija paredzēts, ka jaunajam uzņēmumam būs grūtības. Savukārt konsultanti *ex ante* secināja, ka uzņēmuma plāns ir ekonomiski reālistisks. Šie novērtējumi bija precīzi vai pat ļoti pieticīgi, jo uzņēmums bija piedzīvojis visai veiksmīgu attīstību, kas pārsniedz sākotnējās ieceres, ko apstiprināja auditoru biroja *Saale/Revision* slēdziens. Prasītājs savā replikas rakstā lūdz, lai par šo jautājumu tiek uzklauts Pirmās instances tiesas norīkots eksperts.

70 Ceturtkārt, prasītājs uzsver, ka 1994. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai 2.1. punktā un 1999. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai 4. un nākamajos punktos noteikto kritēriju pārbaude parāda, ka tas nebija grūtībās nonācis uzņēmums.

- 71 Komisija, detalizēti nepārbaudot katru no šiem kritērijiem, nav rīkojusies atbilstoši savai iedibinātai lēmumu pieņemšanas praksei. Pēc prasītāja domām, Komisija patiesībā ir atzinusi, ka vairākums no pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai kritērijiem, tādiem kā peļņas samazināšanās, zaudējumu pieaugums, pašfinansēšanās bruto līmeņa samazināšanās, finanšu izdevumu pieaugums, šajā gadījumā nebija izpildīti vai apliecināja, ka tie nav izšķiroši, ja runa ir par jauna uzņēmuma novērtēšanu.
- 72 Prasītājs uzskata, ka — pretēji Komisijas apgalvotajam — uzņēmuma plāna rādītāji neatbilst dažiem pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai kritērijiem. Pretēji tam, neto grāmatvedības vērtība, pašfinansēšanās bruto līmenis un finanšu izdevumi, kā to parāda biroja *Saale/Revision* slēdziens, attīstījās atbilstoši uzņēmuma plānā paredzētajam.
- 73 Runājot par neto grāmatvedības vērtību, Komisija nav iesniegusi pierādījumus par to, ka tā bija nenormāli zema darbotiespējīgam uzņēmumam. Tomēr prasītājs jau ir pierādījis, ka neto grāmatvedības vērtība nenorādīja uz nekādām finansiālām vai ekonomiskām grūtībām. Prasītājs apgalvo, ka tas gan ar saviem plāniem (*ex ante*), gan ar vēl daudzsoļākiem skaitļiem nekā tā sasniegtie rezultāti (*ex post*) nodrošināja, ka iegādātie aktīvi ļāva izveidot rentablu uzņēmumu. Pēc prasītāja domām, aktīvu finansēšanas veids nedod nekādas norādes par to, vai neto grāmatvedības vērtība ir attīstījusies negatīvi vai tā jau no paša sākuma ir bijusi pārāk zema dzīvotspējīgam uzņēmumam. Turklāt Komisija secināja, ka aktīvi tika iegādāti par tirgus cenu, un nepaskaidroja, kā šī neto grāmatvedības vērtība varēja būt pārāk zema, kaut arī tā atbilda tirgus vērtībai.
- 74 Turklāt uzņēmuma plānā ierakstītais pašfinansēšanās bruto līmenis un finanšu izdevumi būtu jāuzskata par normāliem. Uzņēmuma plāns skaidri neparedzēja, ka pašfinansēšanās bruto līmenis samazināsies vai ka finanšu izdevumi kļūs pārāk lieli.

75 Attiecībā uz pašfinansēšanās bruto līmeni prasītājs apgalvo, ka, runājot par “start up”, tas vēl arvien ir zems vai sākumā pat negatīvs. Turklāt prasītājs uzsver, ka nepastāv neviens pierādījums tam, ka “cash-flow” būtu pārāk zems prasītāja funkcionālajai darbībai. Likviditātes grūtības nebija paredzētas un īsteni neparādījās plāna īstenošanas laikā. Starp citu, — pretēji Komisijas viedoklim — sabiedrības “cash-flow” radās no tās funkcionālās darbības, nevis no atbalsta, un jebkurā gadījumā “cash-flow” avots nevar pierādīt, ka naudas plūsma ir pārāk zema, jo pat pēc visu atbalstu atvilkuma uzņēmumam ir pozitīvs “cash-flow”.

76 Attiecībā uz finanšu izdevumiem prasītājs apgalvo, ka tie neizriet no kredītiem, kas bija jāņem pagātnes ekonomisko grūtību dēļ, apgalvojums, uz kuru ir balstīti pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai kritēriji. Tieši pretēji, šie izdevumi izriet tikai no ieguldījumiem ienesīgos pamatlīdzekļos, kas apmierinoša uzņēmuma plāna ietvaros īstermiņā ir izdevīgi, kā to apliecināja tā darbības aktīvā attīstība. Komisija mēģina ignorēt šo faktu, atsaucoties uz šķietamo nepieciešamību pēc *ex ante* attīstības.

77 Prasītājs tāpat apstrīd Komisijas apgalvojumu, ka nodarbināto skaits bija pārāk liels. Tas atgādina, ka sabiedrība kopš darbības atsākšanas ir pieņēmusi darbā tikai 380 no 696 darbiniekiem, ko 1993. gadā nodarbināja *Kahla I*. Nelielo štatu samazināšanu līdz 322 darbiniekiem 1996. gada sākumā neizskaidro ekonomiskās grūtības, bet efektīvākas organizācijas ieviešana pēc pirmā darbības posma un pēc pirmo ieguldījumu veikšanas.

78 Attiecībā uz zaudējumiem, ko konsultanti plānoja no 1994. līdz 1996. gadam, prasītājs pārmet Komisijai, ka tā nav pārbaudījusi, vai zaudējumi ir saistīti ar uzņēmuma struktūru, un apgalvo, ka zaudējumi ir saistīti ar darbības uzsākšanu. Pēc prasītāja domām, uzņēmuma plāna īstenošana neradīja nekādus uzņēmuma zaudējumus;

vienīgie zaudējumi bilancē radās no nodokļu atmaksāšanas, kas atbilstoši akceptētai atbalsta shēmai ir ārkārtēja. Ja prasītājs būtu veicis atmaksu atbilstoši piemērojamiem vispārējiem noteikumiem šajā jomā, tas būtu uzrādījis peļņu no pirmā gada. Pēc prasītāja domām, tas izriet no tā sniegtajiem paskaidrojumiem formālās pārbaudes procedūras ietvaros un no grāmatvedības eksperta ziņojuma, ko tas iesniedza.

- 79 Piektkārt, prasītājs uzsver, ka tikai tādēļ vien, ka uzņēmums saņem valsts finanšu līdzekļus, tas nav nonācis grūtībās. Šis apburtais loks novestu pie tā, ka visi uzņēmumi, kas saņem atbalstu ieguldījumiem, lai iegādātos lietotus priekšmetus, būtu grūtībās nonākuši uzņēmumi. Tomēr, ja runājam par plānu, kas ietver finansēšanas programmu, kurā ir plānoti atbilstoši noteikumi, lai izvairītos no paredzamajiem riskiem tā, ka uzņēmums pēc izveides perioda var pastāvēt bez atbalsta, tad izveidoto uzņēmumu nevar uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu.
- 80 Turklāt *TIB* un *M. G. R.* uzņēmuma rīcībā nodeva nozīmīgu apmēru savus līdzekļus, kas nav pielīdzināmi atbalstam. Attiecībā uz *M. G. R.* ieguldītajiem līdzekļiem prasītājs apgalvo, ka, lai atbildētu uz jautājumu, vai uzņēmums ir grūtībās nonācis uzņēmums, jautājums, kādā veidā ieguldītājs ir finansējis savu ieguldījumu uzņēmumā, nav izšķirošs. Attiecībā uz *TIB* ieguldītajiem līdzekļiem prasītājs uzskata, ka tie nav pielīdzināmi atbalstam, un apgalvo, ka šo līdzekļu noteikšana par valsts atbalstu jebkurā gadījumā nekādi neietekmētu citu subsīdiju likumību vai subsīdijas ieguldījumiem saderību ar shēmu, kuras ietvaros tā ir piešķirta.
- 81 Tīringenes federālā zeme it īpaši norāda, ka periods, kurā prasītājs, iespējams, bija nonācis grūtībās, bija īpaši īss, un turklāt paskaidro, ka citas procedūras ietvaros prasītāja nosaukuma iekļaušana grūtībās nonākušo uzņēmumu sarakstā notika netīši un Vācijas Federatīvā Republika to vēlāk izlaboja.

82 Komisija uzskata, ka prasītāja un Tīringenes federālās zemes iesniegtie argumenti ir jānoraida kopumā kā nepamatoti.

Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu

83 Prasītājs uzsver, ka Komisija akceptētajā shēmā vēlāk ieviesa jaunus, tam nelabvēlīgus nosacījumus un ka Komisija ar atpakaļejošu spēku attiecīgi grozīja tā juridisko situāciju, pārkāpjot tiesiskās drošības principu. Tā kā akceptēto programmu ietvaros piešķirtajam atbalstam nav nepieciešama atļauja, iespējamie ierobežojumi ir jāatspoguļo vai nu pašā shēmā vai lēmumā par atļauju.

84 Vācijas Federatīvā Republika uzskata, ka tas būtu pretēji tiesiskai drošībai, ka Komisija *ex post* no atbilstīgas *ex ante* perspektīvas neatbalstītu kompetentas valsts iestādes interpretāciju, kas ir pamatota ar atbalsta piešķiršanas brīdī spēkā esošajām tiesībām atbalsta jomā. Šajā kontekstā Vācijas Federatīvā Republika uzsver, ka no *ex ante* 1994. gada maija perspektīvas bija saprātīgi noteikt prasītāju par jaunizveidotu uzņēmumu, uz kuru neattiecas 1994. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai un kas līdz ar to subsīdijas ieguldījumiem veidā nav saņēmis atbalstu pārstrukturēšanai. Turklāt atbilstoši Komisijas 1979. gada paziņojuma ar nosaukumu “Reģionālo atbalsta shēmu koordinēšanas principu piemērošanas noteikumi” (OV C 31) pielikuma 18. punkta i) apakšpunktam “arī ieguldījumu pamatkapitālā, kas īstenots, pārņemot uzņēmumu, kas ir slēgts vai kas bez šīs pārņemšanas tiks slēgts, var uzskatīt par sākotnējo ieguldījumu”. Visbeidzot, tā kā prasītājs ir iegādājies aktīvus par tirgus cenu, 1994. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai neizslēdz, ka strīdīgā subsīdija ieguldījumiem, kas piešķirta šo aktīvu iegādei, var tikt atzīta par reģionālo atbalstu.

- 85 Tīringenes federālā zeme piekrit prasītāja argumentācijai un piebilst, ka Komisijai atbilstoši tiesiskās drošības principam ir tikai jāsecina, vai šajā gadījumā valsts iestāde ir ļaunprātīgi izmantojusi apstiprināto programmu.
- 86 Komisija iebilst, ka apstrīdētais lēmums nav ar atpakaļejošu spēku grozījis prasītāja juridisko situāciju, jo pasākuma piemērošanas joma bija ierobežota jau no paša sākuma.

Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

- 87 Prasītājs atsaucas uz tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu tiktāl, ciktāl Komisija neņēma vērā, ka programmas atļauja, kāda tā ir publicēta, neļāva atklāt bargos ierobežojumus, ko tā ir piemērojusi apstrīdētā lēmuma ietvaros. Prasītājs uzskata, ka uzņēmējs kā krietns un rūpīgs saimnieks, veicot savas darbības, var pieļaut, ka pastāv atbalsts, kad atļautās programmas visi nosacījumi ir izpildīti.
- 88 Nepastāvot nevienai iebildei programmas vai atļaujas tekstā, prasītājs nevarēja tās atklāt, pat izrādot visu nepieciešamo rūpību. Pieejamā publikācija *Oficiālajā Vēstnesī* nesniedz nekādas norādes, kas prasītājam liktu šaubīties par atļautās programmas saturu. Tātad tam nebija ne iemesla, ne juridiska pienākuma interesēties Komisijā, vai programmas nosacījumi patiesi ir izpildīti.

89 Turklāt prasītājs uzskata, ka rūpīgs uzņēmējs nevarēja paredzēt, ka Komisija, atkāpjoties no savas pastāvīgās prakses un pārkāpjot pat tās publicēto pamatnostādņu formulējumu, jaunizveidotu uzņēmumu atzīs par grūtībās nonākušu uzņēmumu.

90 Komisija apstrīd visus prasītāja izvirzītos argumentus.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu

91 Prasītājs būtībā apstrīd Komisijas vērtējumu, ka Tīringenes federālās zemes programma par MVU ieguldījumiem neattiecas uz subsīdiju ieguldījumiem, kas ir 15. pasākuma priekšmets.

92 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja vispārēja atbalsta shēma ir vienreiz apstiprināta, individuālie īstenošanas pasākumi nav tai jāpaziņo, izņemot gadījumus, kad Komisija apstiprinošajā lēmumā ir sniegusi attiecīgas atrunas. Tā kā individuālie pasākumi ir vispārējas atbalsta shēmas individuālie īstenošanas pasākumi, faktori, kas Komisijai jāņem vērā, lai tos izvērtētu, ir tādi paši kā tie, kurus tā ir ņēmusi

vērā, izvērtējot vispārējo atbalsta shēmu. Līdz ar to nav lietderīgi, ja Komisija pārbaudītu individuālo atbalstu (Tiesas 1994. gada 5. oktobra spriedums lietā C-47/91 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-4635. lpp., 21. punkts).

- 93 Atbalsts, kuru piemērojot tiek stingri un paredzami ievēroti noteikumi, kas formulēti lēmumā par vispārējās shēmas apstiprināšanu, tiek uzskatīts par pastāvošu atbalstu, par ko nav jāziņo Komisijai un kas nav jāpārbauda saskaņā ar EKL 87. pantu (Tiesas 2002. gada 16. maija spriedums lietā C-321/99 P *ARAP* u.c./Komisija, *Recueil*, I-4287. lpp., 83. punkts, un Pirmās instances tiesas 2004. gada 18. novembra spriedums lietā T-176/01 *Ferriere Nord*/Komisija, Krājums, II-3931. lpp., 51. punkts).
- 94 Savukārt, ja šos pasākumus nenosaka minētās vispārējās shēmas, tie ir jauni atbalsti, kuru saderība ar kopējo tirgu ir pakļauta Komisijas pārbaudei.
- 95 Turklāt ir jānorāda, ka Komisijas lēmums, ar kuru tiek izņemta atbalsta atbilstība attiecīgajai shēmai, izriet no Komisijas pienākuma rūpēties par EKL 87. un 88. panta piemērošanu. Līdz ar to Komisijas pārbaude par atbalsta saderīgumu ar šo shēmu nav iniciatīva, kas pārsniegtu Komisijas kompetenci. Tātad, pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, Komisijas vērtējumu neierobežo valsts iestāžu, kas piešķirušas atbalstu, vērtējums.
- 96 Pirmās instances tiesa uzskata, ka citi apgalvojumi par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu ir jāpārbauda divos veidos. Vispirms ir jāpārbauda Tīringenes federālās zemes programmas konkrētā piemērošanas joma un pēc tam, ņemot vērā šo pārbaudi, vai prasītājam piešķirtais atbalsts atbilst šajā programmā noteiktajiem piešķiršanas nosacījumiem.

— Par akceptētās shēmas piemērošanas jomu

- 97 Ir jāatgādina, ka 1993. gada 1. jūlijā Vācijas Federatīvā Republika paziņoja par Tīringenes federālās zemes programma par MVU ieguldījumiem kā par reģionālu shēmu.
- 98 Atbilstoši direktīvas tekstam, kas nosaka Tīringenes federālās zemes programmu, un tās paziņojuma formulārā ietvertajiem norādījumiem shēmas ietvaros potenciālie saņēmēji lielākoties bija MVU, kas darbojas ražošanas nozarē, un citi līdzīgi uzņēmumi Tīringenes federālajā zemē. Tomēr, atkāpjoties no iepriekš minētajiem noteikumiem, lielākie uzņēmumi varēja saņemt atbalstu šīs programmas ietvaros.
- 99 Saskaņā ar iepriekš minēto direktīvu šis atbalsts attiecās uz visa veida un mērķa ieguldījumiem, izņemot atbalstu pētniecībai un attīstībai. Programmas ietvaros tādas atmaksājamās izmaksas kā paziņojuma formulāra 11. punktā minētās segs gan ieguldījumus ražošanā (izņemot zemes iegādi), gan ieguldījumus, kas veikti pārstrukturēšanas programmas ietvaros.
- 100 Tāpat no direktīvas teksta un paziņojuma formulāra izriet, ka atbalsts bija saistīts ar plānu un ka to varēja piešķirt tikai ar nosacījumu, ka pastāv "ilgstošs un spēcīgs plāns, ņemot vērā subsīdijas, kas ir saņemtas šīs direktīvas ietvaros, un ko globālo finansēšanas pasākumu ietvaros ir apstiprinājusi uzņēmuma banka".

- 101 Vācijas Federatīvā Republika programmas paziņojumā vienlaikus atsauca uz EKL 87. panta 2. punkta c) apakšpunkta un EKL 87. panta 3. punkta a) apakšpunkta noteikumiem un pamato atbalsta saderīgumu ar kopējo tirgu, balstoties uz īpašajām grūtībām, ar ko saskaras Austrumvācijas MVU saistībā ar pāreju uz tirgus ekonomiku. Šajā kontekstā tā precizē, ka “no pagātnes plānotās ekonomikas mantoto nekustamo īpašumu un iekārtu nolietojums un parasti naudas līdzekļu neesamība rada [radija] Tīringenes [MVU] neproporcionālas finanšu vajadzības un līdz ar to rada [radija] jautājumu [..] par viņu pieeju tirgum ar taisnīgiem nosacījumiem”. Šajā kontekstā pasākumu mērķis ir Tīringenes federālajā zemē atjaunot tradicionālo MVU struktūru.
- 102 Uzskatot, ka ir nepieciešami vēlāki skaidrojumi attiecībā uz jēdzienu “pārstrukturēšanas programma”, kas minēts paziņojuma formulāra 11. punktā (skat. iepriekš 99. punktu), Komisija ar 1993. gada 3. augusta vēstuli lūdza Vācijas Federatīvajai Republikai papildu informāciju.
- 103 Atbildot uz šo lūgumu, Vācijas Federatīvā Republika savā 1993. gada 26. augusta paziņojumā (turpmāk tekstā — “1993. gada 26. augusta paziņojums”), ko Komisija saņēma 1993. gada 30. augustā, norādīja:

“Runājot par paziņojuma 11. punktu (jēdzienu “pārstrukturēšana”), pastāv acīmredzams pārpratums. [Vācijas] valdība precizē, ka šī atbalsta programma neļauj saņemt atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai. Šiem konkrētajiem mērķiem Tīringenes federālā zeme ir jau atsevišķi paziņojusi divas direktīvas [..]. Atbalsta iegūšanas nosacījumi atbilst Kopienas noteikumu par struktūrfondiem garam un burtam. [..] Kā tas jau tika izklāstīts 1993. gada 1. jūlija [paziņojumā], šo pasākumu mērķis ir atbalstīt pēc 1989. gada privatizēto [MVU], kas, esot darbotiespējīgi, bieži atrodas nestabilā finansiālā situācijā, nepieciešamos ieguldījumus un centienus piemēroties augstajām

tirgus prasībām. “Pārstrukturēšanas programma” šajā kontekstā ir jāuzlūko kā atbalsta programma ieguldījumiem jauna uzņēmuma veidošanā, attīstībā un modernizācijā.”

104 Visbeidzot ar 1993. gada 26. novembra vēstuli Komisija, tieši atsaucoties uz 1993. gada 26. augusta paziņojumu, nolēma neizteikt iebildumus attiecībā uz paziņotās programmas īstenošanu.

105 No iepriekš minētā izriet, ka Vācijas Federatīvā Republika, pirms Komisija bija apstiprinājusi shēmu, pirmkārt, sniedza tai norādes par atbalsta saņēmēju finansiālo situāciju, kam programma bija paredzēta, precizējot, ka runa ir par uzņēmumiem, kas ir privatizēti pēc 1989. gada, kas, “esot darbotiespējīgi, atrodas finansiāli nestabilā situācijā”.

106 Šajā ziņā ir jāsecina, ka atsauce uz attiecīgo uzņēmumu “finansiāli nestabilu situāciju”, šauri interpretējot it īpaši pēc tās formulējuma, tās konteksta un tās mērķiem (šajā sakarā skat. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-277/00 Vācija/Komisija, *Recueil*, I-3925. lpp., 20. un 21. punkts un tajos minētā judikatūra), nav uzskatāma par tādu, kas attiecas uz grūtībās nonākušiem uzņēmumiem. Jānorāda, kā Vācijas Federatīvā Republika to izskaidroja paziņojumā par shēmu, ka Tīringenes federālās zemes uzņēmumi kā, starp citu, lielākā daļa bijušo VDR uzņēmumu ir nonākuši īpašās grūtībās pārejas no plānotās ekonomikas uz tirgus ekonomiku dēļ. Šajā kontekstā ir jāsaprot atsauce uz “finansiāli nestabilu situāciju”, kurā, iespējams, varēja nonākt potenciālie saņēmēji programmas ietvaros. Jēdziena “finansiāli nestabila situācija” lietošana tātad attiecas uz grūtībām, kas saistītas ar pāreju no plānotās ekonomikas uz tirgus ekonomiku, un nevis uz tām, kas raksturīgas grūtībās nonākušam uzņēmumam. Tas izriet arī no nesaraucamās saiknes starp jēdzieniem “finansiāli nestabila situācija” un “veselīgs uzņēmums”, kas lietoti vienā un tajā pašā teikumā. Jēdziens “veselīgs uzņēmums” skaidri norāda, ka potenciālo uzņēmumu finansiālā nestabilitāte nav tāda, lai uzņēmumu pārtrauktu uzskatīt par darbotiespējīgu.

- 107 Tāpat ir jāatzīmē, ka savā 1993. gada 26. augusta paziņojumā Vācijas Federatīvā Republika, otrkārt, sniedza norādes par shēmas ietvaros piešķirto atbalstu raksturu, precizējot, ka “programma [...] neļauj [neļāva] piešķirt atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai”.
- 108 Šī detaļa, saistīta ar faktu, ka Tīringenes federālā zeme tāpat ir paziņojusi par programmu, kas ir īpaši paredzēta grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai, šajā gadījumā ir jāinterpretē kā apstiprinoša norāde, ka no programmas bija izslēgti grūtībās nonākuši uzņēmumi. Nebūtu loģiski uzskatīt, ka Vācijas Federatīvās Republikas nodoms nebūtu bijis izslēgt no programmas grūtībās nonākušus uzņēmumus, lai gan tā skaidri izslēdza īpaši tiem paredzētu atbalstu.
- 109 Tātad nav nozīmes noteikt, vai, kā to apgalvo prasītājs un Vācijas Federatīvā Republika, atbalsts ieguldījumiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem šajā gadījumā varētu tikt piešķirts reģionālās shēmas ietvaros, jo, savā 1993. gada 26. augusta paziņojumā precizējot, ka shēma paredzēta darbotiespējīgiem uzņēmumiem, no vienas puses, un ka nav atļauta piešķiršana glābšanai un pārstrukturēšanai, no otras puses, Vācijas Federatīvā Republika ir nepārprotami izslēgusi no shēmas grūtībās nonākušus uzņēmumus.
- 110 Prasītājs uzskata, ka 1993. gada 26. augusta paziņojums negroza programmas tekstu, kas tika paziņots Komisijai 1993. gada 1. jūlijā. Tomēr 1993. gada 26. augusta paziņojums bija daļa no akceptētās programmas tiktāl, ciktāl Komisija papildu informāciju un precizējumus par programmu uzskatīja par atbilstīgiem, lai izlemtu necelt iebildumus attiecībā uz paziņotā plāna īstenošanu. Tādēļ Komisija nebija spiesta uzsākt formālu pārbaudes procedūru, kā to apgalvo prasītājs, lai tās ietvaros pieprasītu grozīt programmu vai paziņot par noteiktiem tās piemērošanas gadījumiem. Vācijas Federatīvā Republika ir iesniegusi precizējumus, kas ļāva Komisijai pirmās pārbaudes

beigās gūt pārlicību, ka paziņotais plāns ir saderīgs ar līgumu, līdz ar to formālas procedūras uzsākšana ir lieka vai pat bez priekšmeta.

- 111 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Komisijai bija pamats uzskatīt, ka grūtībās nonākuši uzņēmumi ir izslēgti no Tīringenes federālās zemes programmas piemērošanas jomas.

— Par prasītājam piešķirto subsīdiju

- 112 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka Komisija uzskata, ka prasītājam piešķirtā subsīdija neatbilst Tīringenes federālās zemes programmas nosacījumiem, jo prasītājs bija grūtībās no 1994. gada līdz 1999. gada beigām, kad tas pirmo reizi bija reģistrējis nelielu pozitīvu rezultātu, un ka tā kapitāla daļu vērtība sāka pieaugt (apstrīdētā lēmuma 118. un 129. apsvērumi).

- 113 Apstrīdētajā lēmumā Komisija nosaka, ka, ņemot vērā atbilstošajā brīdī pieejamos ziņojumus, tā saskaņā ar Komisijas pastāvīgo praksi prasītāju, kas bija “risinājums darbības turpināšanai”, uzskata par grūtībās nonākušu uzņēmumu (apstrīdētā lēmuma 116. apsvērumi).

- 114 Savukārt prasītājs uzsver, ka tas ir saņēmis subsīdiju, kas domāta, lai atbalstītu uzņēmuma darbības uzsākšanu, un ka prasītājs jau no paša sākuma bija ekonomiski perspektīvs.

- 115 Sākumā jāatgādina, ka Komisijai, veicot pārbaudi, ir jāņem vērā un jānovērtē sarežģīti ekonomiskie fakti un apstākļi. Tā kā Kopienas tiesa nevar aizstāt Komisijas veikto komplekso ekonomisko fakti un apstākļu novērtēšanu ar pašas vērtējumu, Pirmās instances tiesa līdz ar to pārbauda tikai to, vai ir ievēroti procesuālie noteikumi un vai ir sniegts pamatojums, faktu precizitāti, kā arī, vai nepastāv acīmredzamas kļūdas vērtējumā un pilnvaru nepareiza izmantošana (skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 11. maija spriedumu apvienotajās lietās T-111/01 un T-133/01 *Saxonia Edelmetalle*/Komisija, Krājums, II-1579. lpp., 91. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 116 Šajā gadījumā prasītāja finansiālā situācija brīdī, kad tika piešķirts aplūkots atbalsts, apstrīdētajā lēmumā tika vērtēta, pamatojoties uz diviem konsultantu biroju ziņojumiem, kas bija pieejami prasītāja izveidošanas laikā, proti, *RBSH & P* biroja 1993. gada 29. novembra ziņojumu un *AA* sagatavoto 1994. gada 11. janvāra ziņojumu.
- 117 *RBSH & P* ziņojuma mērķis bija radīt uzņēmuma plānu, lai rastu likvidējamam uzņēmumam *Kahla I* "risinājumu darbības turpināšanai", kas savu darbību sāktu 1994. gada 1. janvārī. Šim plānam, kas tika izveidots sadarbībā ar *M. G. R.*, vajadzēja kalpot par pamatu diskusijām starp tiesas ieceltu likvidatoru, Tīringenes federālo zemi, federālo valdību, bankām un potenciālajiem ieguldītājiem.
- 118 Uzņēmuma plānu raksturoja vairāki elementi. Tika paredzēts, ka "risinājums darbības turpināšanai" pārņems *Kahla I* pamata saimnieciskās darbības, proti, mājsaimniecības porcelāna ražošanu, un attīstīs šo darbību augstākās kvalitātes mājsaimniecības porcelāna ražošanas un viesnīcu porcelāna jomā. Šis plāns kopumā paredzēja krājumu un 380 darbinieku pārņemšanu, kā arī *Kahla I* pamatlīdzekļu (zemes, ēku, mašīnu un iekārtu) lietošanu, kas tika uzskatīti par nepieciešamiem "risinājuma darbības turpināšanai" pienācīgas darbības nodrošināšanai. Konsultanti attiecībā uz šo pēdējo jautājumu norādīja, ka, lai pārvarētu nepieciešamo pārstrukturēšanas periodu, cerot uz potenciālo ieguldītāju, šo pamatlīdzekļu nodošanai nākamās sabiedrības rīcībā pirmajos četros gados jābūt bezmaksas. Turklāt uzņēmuma plānu raksturoja tas, ka pirmie ieguldījumi tiks izmantoti nomainīšanai, paplašināšanai un racionalizācijai.

Visbeidzot tas balstījās uz *M. G. R.* kā atsauces dalībnieka dalību, kura līdzekļu ieguldījums pieauga līdz DEM 50 000, kā arī uz dalībnieka bez tiesībām balsot fondu ieguldījumiem DEM 9,5 miljonu apmērā.

119 Attiecībā uz *AA* biroja ziņojumu, tas tika sagatavots pēc *TIB* lūguma, lai novērtētu tā dalību potenciālā dalībnieka statusā “risinājumā darbības turpināšanai”. Šajā ziņojumā tika pārbaudīts uzņēmuma plāns, kādu bija izstrādājis *RBSH & P* birojs, ņemot vērā būtiskās izmaiņas, kas tajā laikā bija notikušas pamata struktūrā. Uzņēmuma plāns bija balstīts uz pieņēmumu, pirmkārt, ka *TIB* nesaņems tiesības balsot un uzņemsies finansiālas saistības DEM 7,95 miljonu apmērā, kas plāna veiksmes gadījumā ļautu nodrošināt 365 darba vietas vismaz līdz 1997. gadam, un, otrkārt, ka tiks iegādāti *Kahla I* pamatlīdzekļi, kas norādīti pirmajā ziņojumā, kopumā par DEM 5,2 miljoniem. Šajā ziņojumā bija paredzēts, ka par vienu daļu no šī pamatkapitāla, proti, iekārtām un mašīnām, kas nepieciešamas uzņēmuma darbībai, tiks samaksāts no aplūkotās Tīringenes federālās zemes subsīdijas ieguldījumiem.

120 Ir jāuzsver, ka — pretēji prasītāja apgalvotajam — konsultanti ar uzņēmuma plānu saistīto risku vērtēja kā augstu. Kā tas izriet no *RBSH & P* ziņojuma, vairāki strukturālie elementi palika nenoteikti un konsultanti uzsvēra, ka plāns saskaras ar ļoti lielām grūtībām. *AA* sagatavotajā ziņojumā savukārt tika atzīts, ka uzņēmuma noteiktie mērķi bija ļoti ambiciozi un ka pastāvēja liels skaits risku, kas varētu novest pie plāna neizdošanās. Pēc konsultantu, kuri sagatavoja šo pēdējo ziņojumu, domām, analīzes parādīja, ka pat maza novirze no paredzētajiem mērķiem varētu liecināt par tālākā plāna neizdošanos.

121 Ņemot vērā šos ziņojumus, Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisija, apstrīdētā lēmuma 117. apsvērumā nosakot, ka valsts varas atbalsts bija noteicošais, lai pēc

pārstrukturēšanas procesa nodrošinātu prasītāja dzīvotspēju, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

- 122 Kā tas nepārprotami izriet no *RBSH & P* sagatavotā ziņojuma, uzņēmums “viens pats, ņemot vērā iepriekš cerēto apgrozījumu, nebija spējīgs segt ļoti augstās finansēšanas izmaksas, kas saistītas ar pārstrukturēšanas procesu (vajadzības pēc ieguldījumiem, jauni plāni attiecībā uz telpām, pārāk liela izmēra ražošanas iekārtas utt.)”. Turklāt konsultanti uzsvēra, ka “nepieciešamība pēc pārstrukturēšanas radās pagātnē un “risinājums darbības turpināšanai” nevar būt atbilde uz to” un ka “valsts varas atbalsts laikā, kad bija nepieciešamība pēc ieguldījuma kapitālā, zemes reģionālās garantijas vai citā veidā [bija] nepieciešams nosacījums [*Kahla*] struktūru piemērošanai tirgus ekonomikas prasībām”.
- 123 Prasītāja norādītais arguments, saskaņā ar kuru tas bija jaunizveidots uzņēmums, kas bija pārņēmis tikai dažas *Kahla I* daļas un kura darbība bija pārorientēta, neatceļ secinājumu, ka prasītājs, lai nodrošinātu tā dzīvotspēju, bija jāpārstrukturē. No abiem ziņojumiem izriet, ka darbības pārorientēšana uz izdevīgākām augstākās kvalitātes māsasaimniecības porcelāna un viesnīcu porcelāna jomām prasīja iepriekšējus ieguldījumus nomaiņai, paplašināšanā un racionalizācijā. Tomēr paši konsultanti četru gadu ilgo adaptācijas procesu novērtēja kā pārstrukturēšanu.
- 124 Prasītāja argumentu, ka būtībā uzņēmumam, pirmkārt, bez vēršanās pēc atbalsta bija savi līdzekļi nozīmīgā apmērā un, otrkārt, valsts līdzekļi tika piešķirti akceptētas shēmas ietvaros, nevar pieņemt.
- 125 Pirmkārt, ir jāatgādina, kā to Komisija secināja apstrīdētajā lēmumā, prasītājam neiebilstot šajā sakarā, ka konsultantu ieteikto nepieciešamo pasākumu kopējās

izmaksas saskaņā ar *RBSH & P* biroja ziņojumu sasniedza DEM 30,945 miljonus un saskaņā ar *AA* biroja ziņojumu sasniedza DEM 27,727 miljonus (apstrīdētā lēmuma 167. apsvērumš). Līdz ar to, lai nodrošinātu prasītāja dzīvotspēju, ieteikto nepieciešamo pasākumu kopējās izmaksas bija acīmredzami augstākas par akcionāru ieguldītajiem līdzekļiem (skat. iepriekš 118. punkta beigās).

126 Otrkārt, prasītājam piešķirto subsīdiju apgalvotais saderīgums ar kopējo tirgu neatceļ secinājumu, ka prasītāja dzīvotspēja bija atkarīga no valsts iestāžu atbalsta. Šajā ziņā ir jāatzīst, ka Komisija grūtības, kurās atradās prasītājs, nav secinājusi no fakta, ka prasītājs ir saņēmis atbalstu. Savukārt Komisija uzskatīja, ka šis apstāklis tikai apstiprināja, ka prasītājs atradās grūtībās. Turklāt fakts, ka prasītājs bez valsts atbalsta nevarēja saņemt banku atbalstu (skat. iepriekš 24. un 28. punktu), par ko prasītājs neiebilst, parāda, ka uzņēmuma situācijas dēļ finanšu iestādes nepiešķīra tam līdzekļus ar tirgus nosacījumiem. Pat, kas attiecas uz privātajiem ieguldītājiem, *M. G. R.* ieguldījums nebija nodrošināts, jo viņam bija tiesības lauzt līgumu, ja uzņēmums nesaņēms cerēto atbalstu.

127 Runājot par noteikumiem, kas bija piemērojami brīdī, kad Tīringenes federālā zeme piešķīra subsīdiju ieguldījumiem, ir jānorāda, ka ir skaidrs, ka 1994. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, ko Komisija piemēroja šajā gadījumā, atspoguļo Komisijas ierasto praksi atbalsta pārstrukturēšanai jomā, kāda tā ir noteikta Komisijas 1979. gada Astotā ziņojuma par konkurences politiku 227., 228. un 177. punktā un ko ir apstiprinājusi Tiesa (skat. Tiesas 1984. gada 14. novembra spriedumu lietā 323/82 *Intermills*/Komisija, *Recueil*, 3809. lpp., 1986. gada 10. jūlija spriedumu lietā 234/84 *Beļģija*/Komisija, *Recueil*, 2263. lpp., un 1990. gada 14. februāra spriedumu lietā C-301/87 *Francija*/Komisija, *Recueil*, I-307. lpp.).

- 128 Ņemot vērā iepriekš minēto, Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisija ir pareizi vērtējusi, ka 1994. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai 2.1. punktā noteiktā definīcija, ka grūtībās nonācis uzņēmums “nav spējīgs nodrošināt savu atjaunošanu ar savu līdzekļu vai ar savu akcionāru līdzekļu, vai aizdevumu palīdzību”, atbilst šim gadījumam.
- 129 Runājot par prasītāja argumentu, kas izriet no 1994. gada pamatnostādnēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai minētajām norādēm, ir jāatgādina, ka tendences norādēm piešķirtā Komisijas nozīme neliecina, ka cita veida norādes nav derīgas (Pirmās instances tiesas 2005. gada 15. jūnija spriedums lietā T-171/02 *Regione autonoma della Sardegna/Komisija*, Krājums, II-2123. lpp., 111. punkts).
- 130 Tādējādi Komisija, nepieļaujot acīmredzamu kļūdu vērtējumā, varēja balstīties uz tādām norādēm kā zema aktīvu neto vērtība, zems pašfinansēšanas bruto līmenis vai uzņēmuma parāda pieaugums, lai secinātu, ka prasītājs bija grūtībās nonācis uzņēmums. Attiecībā uz konsultantu attiecīgajos ziņojumos ieteikto nepieciešamo pasākumu kopējām izmaksām vērtējums, ka aktīvu neto vērtība un pašfinansēšanas bruto līmenis bija pārāk zemi, lai nodrošinātu šo pasākumu finansēšanu un tāvad prasītāja dzīvotspēju, nav uzskatāms par acīmredzami kļūdainu. Tāpat prasītājs nav pierādījis, ka Komisija, uzskatot, ka bez valsts atbalsta prasītājs nebūtu varējis segt tādus finansiālus izdevumus, būtu pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.
- 131 Attiecībā uz jaunā uzņēmuma darbinieku skaitu — konsultantu ziņojumi to uzskata par saderīgu ar prasītāja uzņēmuma plāna panākumiem. Tomēr, kā to Komisija precizēja apstrīdētā lēmuma 112. apsvērumā, valsts iestāžu atbalsts bija saistīts ar darba vietu saglabāšanu. No abiem konsultantu ziņojumiem izriet, ka darba vietu skaitu ietekmēja sociālās politikas apsvērumi. *RBSH & P* biroja ziņojumā ir atzīmēts, ka apgrozījums uz

darbinieku, kas prasītājam bija jāsasniedz pirmajā gadā, bija zemāks, nekā keramikas industrija sasniegta iepriekšējos gados. Tātad tas bija zemāks par vidējo. Tas nav raksturīgi jauna uzņēmuma pieejai, kas tiecas gūt peļņu.

¹³² Visbeidzot, runājot par konsultantu paredzētajiem zaudējumiem, ir jāatgādina, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 114. apsvērumā precizēja, ka “bez valsts atbalsta uzņēmums būtu cietis nenoliedzami lielākus zaudējumus un, iespējams, būtu izzudis no tirgus”, un tādēļ faktam, ka speciālas atmaksāšanas shēmas piemērošana būtu varējusi radīt lielākus zaudējumus, nav nozīmes. Šādos apstākļos prasītāja apgalvojumam, ka, ja tas būtu sācis veikt atmaksu saskaņā ar šajā jomā piemērojamiem vispārējiem noteikumiem, tas būtu guvis ienākumus, sākot ar pirmo gadu, nav nozīmes. Turklāt šis apgalvojums ir pretrunā apgalvojumam, ka šie zaudējumi ir saistīti ar darbības uzsākšanu.

¹³³ No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka Komisija, uzskatot, ka prasītājs bija grūtībās nonācis uzņēmums, nav pieļāvusi acimredzamu kļūdu vērtējumā.

¹³⁴ Pirmās instances tiesa uzskata, ka Komisijai bija pamats secināt, ka šajā gadījumā nebija izpildīti atbalsta MVU ieguldījumiem piešķiršanas nosacījumi un ka Tīringenes federālās zemes samaksa subsīdijas veidā DEM 2,5 miljonu apmērā neatbilda lēmumam, ar kuru bija apstiprināta shēma. Lidz ar to Komisija pareizi uzskatīja, ka šī subsīdija bija jānosaka par jaunu atbalstu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.

135 Tātad visi argumenti par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu attiecībā uz Tīringenes federālās zemes subsīdiju ieguldījumiem (15. pasākums) ir noraidāmi.

Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu

136 Jāatgādina, ka tiesiskās drošības pamatprasības tās dažādajās izpausmēs mērķis ir nodrošināt, ka ir iespējams paredzēt tos gadījumus un juridiskās attiecības, kas ir saistīti ar Kopienu tiesībām (Tiesas 1996. gada 15. februāra spriedums lietā *C-63/93 Duff* u.c., *Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts, un Pirmās instances tiesas 1997. gada 19. marta spriedums lietā *T-73/95 Oliveira/Komisija*, *Recueil*, II-381. lpp., 29. punkts).

137 Pirmās instances tiesa uzskata, ka šajā gadījumā tiesiskās drošības princips nav pārkāpts.

138 Pirmkārt, prasītāja apgalvojums, ka Komisija ar apstrīdēto lēmumu ir ar atpakaļejošu spēku ieviesusi papildu nosacījumus tiem, kas minēti lēmumā, ar kuru tiek atļauta Tīringenes federālās zemes programma par MVU ieguldījumu sekmēšanu, nav pamatots. No šī sprieduma 97.–111. punkta izriet, ka Komisija savu vērtējumu par subsīdijas, kas ir 15. pasākuma priekšmets, atbilstību nosacījumiem ir balstījusi tikai uz 1993. gada 26. novembra lēmumā, ar kuru ir apstiprināta Tīringenes federālās zemes programma, ietvertajiem nosacījumiem.

139 Otrkārt, ir jānoraida Vācijas Federatīvās Republikas arguments, ka Komisija būtībā *ex post* nav piekritusi kompetentās valsts iestādes interpretācijai, kas radusies no atbilstīgas *ex ante* perspektīvas, ka valsts iestāde pamatoja savu viedokli ar tiesībām atbalsta jomā, kas bija spēkā atbalsta piešķiršanas brīdī, un pamatoti uzskatīja prasītāju par jaunizveidotu uzņēmumu, kas neietilpa 1994. gada pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai jomā.

140 Šajā ziņā ir jāatgādina konteksts, kurā Komisija apstiprināja Tīringenes federālās zemes programmu. Precizējot, ka, pirmkārt, programma bija paredzēta darbotiespējīgiem uzņēmumiem, un, otrkārt, tajā nebija atļauts piešķirt atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, it īpaši ir jāatgādina, ka Vācijas Federatīvā Republika no shēmas skaidri izslēdza grūtībās nonākušus uzņēmumus (skat. iepriekš 109. punktu).

141 Līdz ar to, pat ja, kā to apgalvo Vācijas Federatīvā Republika, atbalsts ieguldījumiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem varēja tikt piešķirts paziņotās programmas ietvaros kā reģionāla atbalsta shēma, bija skaidrs, ka saskaņā ar 1993. gada 26. augusta paziņojumu šādi uzņēmumi nevar būt atbalsta ieguvēji atbilstoši apstiprinātajai programmai.

142 Tāpat apstāklis, ka jaunie uzņēmumi parasti nevar saņemt atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, pēc 1993. gada 26. augusta paziņojuma nerada neskaidrību attiecībā uz programmas piemērojamību, kas no tās piemērošanas jomas izslēdz grūtībās nonākušus uzņēmumus neatkarīgi no tā, vai runa ir par jaunizveidotiem uzņēmumiem.

- 143 Katrā ziņā, pat pieņemot, ka apgalvotais skaidrības trūkums ir pierādīts, sava ļoti ierobežotā apmēra dēļ tas nevar apdraudēt tiesisko drošību.
- 144 No tā izriet, ka Komisija, secinot, ka prasītājam piešķirtā subsīdija neatbilst Tīringenes federālās zemes programmas nosacījumiem, jo prasītājs tajā laikā bija grūtībās nonācis uzņēmums, nav rīkojusies pretēji šim principam.
- 145 Tātad visi argumenti par tiesiskās drošības principa pārkāpumu attiecībā uz Tīringenes federālās zemes subsīdiju ieguldījumiem (15. pasākums) ir noraidāmi.

Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

- 146 Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesības pieprasīt tiesiskās palāvības aizsardzību, kas ir viens no Kopienu tiesību pamatprincipiem, attiecas uz jebkuru privātpersonu, kas atrodas situācijā, no kuras izriet, ka Kopienu administrācija, sniedzot precīzas garantijas, tam radīja pamatotu palāvību. Šādas garantijas, lai arī kāda būtu to forma, sastāv no precīzas, beznosacījumu un saskaņotas informācijas, kas ir no pilnvarotiem un ticamiem avotiem (Pirmās instances tiesas 1998. gada 21. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-66/96 un T-221/97 *Mellett/Tiesa, Recueil FP*, I-A-449. un II-1305. lpp., 104. un 107. punkts). Turpretī neviens nevar atsaukties uz šī principa pārkāpumu, ja nav bijušas precīzas garantijas, ko sniegusi administrācija (Pirmās instances tiesas 2000. gada 18. janvāra spriedums lietā T-290/97 *Mehibas Dordtselaan/Komisija, Recueil*, II-15. lpp., 59. punkts, un 2003. gada 19. marta spriedums lietā T-273/01 *Innova Privat-Akademie/Komisija, Recueil*, II-1093. lpp., 26. punkts).

- 147 Šajā gadījumā prasītājs, lai pamatotu savu tiesisko paļāvību, būtībā atsauca uz atbalsta pastāvēšanu.
- 148 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka nav pieņemams, ka Komisija atbalsta ieguvējam, kas ir izpildījis tādus atbalsta nosacījumus, kādus Komisija ir noteikusi lēmumos par šo atbalstu atļaušanu, uzliek sodu atbalsta atmaksāšanas veidā (Pirmās instances tiesas 2002. gada 28. februāra spriedums apvienotajās lietās T-227/99 un T-134/00 *Kvaerner Warnow Werft/Komisija, Recueil*, II-1205. lpp., 92. punkts).
- 149 Tomēr, kā tas jau ir atzīts iepriekš 134. punktā, prasītājam piešķirtā subsīdija ieguldījumam stingri neizpilda nosacījumus, kas noteikti lēmumā, ar kuru ir apstiprināta Tīringenes federālās zemes programma.
- 150 Attiecībā uz skaidra ierobežojuma trūkumu aplūkotajā shēmā, kāda tā publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*, Pirmās instances tiesa norāda, ka prasītājs ar to nevarēja pamatot savu tiesisko paļāvību, ka Tīringenes federālās zemes subsīdija ieguldījumam ir likumīga. Prasītājs nebija atbrīvots no pienākuma noskaidrot, vai atbalsta piešķiršana, ko viņš ir saņēmis, ir likumīga. Katrā ziņā prasītāja norādītais apstākļi nekādi nav pielīdzināms Komisijas iespējamām precīzajām garantijām, ka apstrīdētā programma ir piemērojama grūtībās nonākušiem uzņēmumiem.
- 151 Attiecībā uz argumentu, ka jaunizveidotus uzņēmumus šajā gadījumā nevar uzskatīt par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, ir jānorāda, ka šis apstākļi nav jāinterpretē tā, ka tie nevarētu būt grūtā situācijā kā šajā gadījumā.

152 No tā izriet, ka visi argumenti par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu attiecībā uz Tīringenes federālās zemes subsīdiju ieguldījumiem ir jānoraida kā nepamatoti.

2. Par subsīdijām nodarbinātības jomā, kas saistītas ar ieguldījumiem apkārtējās vides aizsardzībā (26. pasākums)

a) Lietas dalībnieku argumenti

Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu

153 Prasītājs, pirmkārt, apstrīd Komisijas vērtējumu, ka prasītāja īstenotie pasākumi neatbilst AFG 249.h pantā paredzētajai shēmai.

154 Prasītājs apgalvo, ka atbilstoši nepārprotamajam AFG 249.h pantam šos pasākumus varēja īstenot privātie uzņēmumi, un ne tikai THA īpašumā esošie uzņēmumi. To apliecinot tādas tiesību normas, ko Komisija ievēroja, kā 1993. gada 27. janvāra piemērošanas apkārtraksts un AFG 92. panta 2. punkta trešā daļa. Pēc prasītāja domām, shēmas piemērošanas jomas ierobežošana, attiecinot to tikai uz THA uzņēmumiem, neizriet ne no Komisijas lēmuma par atļaušanu, ne no *Oficiālajā Vēstnesī* publicētās

atsauces, ne no Vācijas Federatīvās Republikas 1994. gada 29. jūlija paziņojuma, lai gan tajā ietvertie skaidrojumi jebkurā gadījumā neizmaina neapšaubāmo piemērojamību, kas noteikta tekstā, ar kuru ir radīta shēma. Lai to darītu, Vācijas Federatīvajai Republikai būtu jāveic strauji grozījumi vai jāuzsāk formāla pārbaudes procedūra.

- 155 Replikas raksta iesniegšanas stadijā prasītājs sava apgalvojuma pamatošanai iesniedza ekspertu atzinumu par to, ka tam atbilstoši *AFG 249.h* pantam bija tiesības īstenot šos pasākumus, ko tas darīja, lai nodarbinātu darbiniekus, kas iepriekš bija bezdarbnieki, un līdz ar to tas bija sabiedrības interesēs. Prasītājs prasa, lai par šo jautājumu tiktu uzklauts tā laika *Arbeitsamt Jena* (Jēnas nodarbinātības dienests, Vācija) direktors.
- 156 Otrkārt, prasītājs uzsver, ka pasākumi, ko tas īstenojis saskaņā ar *AFG 249.h* pantu, nav valsts atbalsts.
- 157 Vispirms tas apgalvo, ka valstisks pasākums nevar būt valsts atbalsts, jo to ir īstenojis privāts uzņēmums, nevis valsts uzņēmums. Pēc prasītāja domām, arī *THA* uzņēmumi ir īstenojuši pasākumus atbilstoši *AFG 249.h* pantam ar saviem pašu ražotņu līdzekļiem.
- 158 Turpinājumā prasītājs apstrīd, ka tas, īstenojot šos pasākumus, būtu guvis priekšrocības, un prasa, lai šajā sakarā tiktu uzklauts *M. G. R.* Pēc prasītāja domām, tas šo pasākumu ietvaros ir saņēmis tikai atmaksu par izdevumiem saistībā ar šo pasākumu īstenošanā iesaistīto darbinieku algām vai izmantotajiem materiāliem. Pēc tā domām, pasākumi tika īstenoti, lai palīdzētu bezdarbniekiem, un šie pasākumi nepastāvētu bez *AFG 249.h* panta. Netiešas priekšrocības netika iepriekš noteiktas. Lai sagatavotos

ieguldījumiem, bija nepieciešama tikai daļa attīrīšanas darbu, un, starp citu, šo darbu veikšanas izmaksas bija acīmredzami zemākas par prasītāja personīgo ieguldījumu (DEM 613 031,01), tā ka visi iespējamie ieguvumi jau bija atlīdzināti. Attiecībā uz attīrīšanas darbiem, kas nebija nepieciešami, prasītājs nebūtu tos vispār veicis vai būtu tos veicis garākā periodā bez papildu izmaksām. Turklāt prasītājs apstrīd, ka šos darbus jau bija veicis *Kahla I*. Pēc prasītāja domām, tas piedāvāja Komisijai apmeklēt zemes gabalu vai veikt tā ekspertīzi jebkurā citā veidā, lai noteiktu, vai prasītājs patiesi ir guvis labumu. Tomēr Komisijas pārstāvji esot apliecinājuši, ka to rīcībā ir visa šim nolūkam nepieciešamā informācija. Pēc prasītāja domām, tā veiktā ekspertīze ir pretrunā Komisijas paviršajiem un nepamatotajiem apgalvojumiem.

159 Prasītājs piebilst, ka saskaņā ar *AFG 242.s* pantu tā pati shēma bija piemērojama bijušo federālo zemju uzņēmumiem un ka līdz ar to *AFG 249.h* un *242.s* panta apvienotās normas veido vispārēju pasākumu.

160 Visbeidzot, tas apgalvo, ka uz faktu, ka Komisija 1997. gadā atļāva grozīto *AFG 249.h* pantu kā valsts atbalstu, nevar atsaukties kā uz pierādījumu, ka visos pasākumos, kas pieņemti saskaņā ar *AFG 249.h* pantu, pastāv valsts atbalsta elementi.

161 Komisija iebilst, ka pasākumi neizriet no *AFG 249.h* panta, jo prasītājs nebija viens no administratoriem, kas noteikti Vācijas valdības 1994. gada 29. jūlija paziņojumā, kurā turklāt tika precizēts, ka pasākumiem jābūt nošķirti no jebkādam īpašām interesēm. Komisija uzskata, ka prasītājs ir īstenojis attiecīgos pasākumus, lai attīrītu savu zemes gabalu, un tas ir valsts atbalsts prasītājam par labu.

Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu

- 162 Prasītājs uzsver, ka Komisija akceptētajā shēmā vēlāk ieviesa jaunus, tam nelabvēlīgus nosacījumus un ka Komisija ar atpakaļejošu spēku attiecīgi grozīja savu juridisko viedokli, pārkāpjot tiesiskās drošības principu. Tā kā atbalstam, kas ir piešķirts akceptēto programmu ietvaros, nav nepieciešama atļauja, iespējamie ierobežojumi ir jāatspoguļo vai nu pašā shēmā, vai atļaujā.
- 163 Komisija apstrīd visus prasītāja argumentus.

Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

- 164 Prasītājs uzskata, ka, Komisijai secinot, ka *AFG 249.h* pants neietver atbalsta elementus, rūpīgs uzņēmējs, īstenojot uz šīs tiesību normas pamata pieņemtos pasākumus, varēja paļauties, ka šie pasākumi neietver tādus atbalsta elementus, kuriem nepieciešama īpaša Komisijas atļauja.
- 165 Prasītājs apgalvo, ka visi *AFG 249.h* panta nosacījumi un to piemērošanas normas ir ievērotas, un prasa, lai tiktu noteikts eksperts, ja pastāv šaubas par to. Pēc prasītāja domām, Komisija pati radīja palāvību, jo tā savā atļaujas vēstulē vai publikācijā *Oficiālajā Vēstnesī* varēja skaidri norādīt, ka šī tiesību norma bija paredzēta tikai *THA* uzņēmumiem. Attiecībā uz to, ka prasītājs ir saņēmis subsīdijas gan no federālās valsts,

gan Tīringenes federālās zemes, prasītājs apgalvo, ka, tā kā bija noteikts, ka federālās valsts pieņemtie pasākumi neietver atbalsta elementus, rūpīgs ražotājs varēja vadīties no principa, ka tas pats attiecas uz Tīringenes federālās zemes līdzekļiem.

¹⁶⁶ Komisija apstrīd visus prasītāja argumentus.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu

— Par atbilstību AFG 249.h panta shēmai

¹⁶⁷ Runājot par jautājumu, vai prasītājam piešķirtās subsīdijas nodarbinātības jomā ir pasākums, kam jāpiemēro AFG 249.h pants, vispirms ir jāatgādina, ka ar šīs tiesību normas, kas stājās spēkā 1993. gada 1. janvārī, pieņemšanu Vācijas likumdevējs pieņēma jaunu regulējumu attiecībā uz darba vietu radišanu, kas tika attiecināta uz bijušās Vācijas Demokrātiskās Republikas teritoriju.

¹⁶⁸ Saskaņā ar AFG 249.h panta 1. punktu “[Vācijas Federālais nodarbinātības birojs], piešķirot subsīdijas darba devējiem, var veicināt bezdarbnieku nodarbināšanu jomās, kuru izpilde [...] uzlabo apkārtējo vidi, sociālos pakalpojumus vai atbalstu jaunatnei”.

169 Atbilstoši *AFG 249.h* panta 3. punktam “jomas, kas vērstas uz apkārtējās vides sakārtošanu vai uzlabo apkārtējo vidi, sociālos pakalpojumus vai atbalstu jaunatnei, var tikt atbalstītas, piemērojot esošās tiesību normas, ar subsīdiju palīdzību, kas tiek ieguldītas darbinieku algu izmaksās, ko nodarbinātības aģentūra piešķir darba devējiem, ja šie uzdevumi sakārtošanas vai uzlabošanas vajadzību dēļ ir jāizpilda ātri un tos nevar izpildīt bez aplūkotajā tiesību normā paredzētajiem veicināšanas pasākumiem [...]. Vispārējā veidā apkārtējās vides sakārtošanas vai uzlabošanas jomā veicināti var tikt tikai uzdevumi, kuru izpilde ir nodota ražošanas vai komercuzņēmumam; jo īpaši publisko tiesību juridiskām personām nodotie uzdevumi. Izņēmuma kārtā var tikt veicināti uzdevumi, kuru izpildi veic pats pabalsta saņēmējs, ja tos nevar izpildīt citādi”.

170 Pēc vairākkārtējiem lūgumiem sniegt informāciju Komisijai — it īpaši ar Vācijas Federatīvās Republikas 1992. gada 2. decembra paziņojumu — tika darīti zināmi šo regulējumu veidojošie elementi.

171 Tāpat Vācijas Federatīvā Republika ar 1993. gada 11. maija paziņojumu iesniedza Komisijai Federālā nodarbinātības biroja valdes 1993. gada 27. janvāra apkārtrakstu “Nodarbinātība ar apkārtējās vides sakārtošanas, sociālo pakalpojumu un sociālā atbalsta jaunajiem un bērniem pasākumu palīdzību”, kas ietver pasākumu sarakstu, kuri var saņemt *AFG 249.h* pantā paredzēto atbalstu.

172 Turklāt papildu informācija par *AFG 249.h* panta shēmu tika iesniegta ar Vācijas Federatīvās Republikas 1993. gada 4. oktobra un 1994. gada 29. jūlija paziņojumiem.

- 173 Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju, Komisija 1995. gada 13. janvāra vēstulē nolēma necelt iebildumus par minēto pasākumu īstenošanu, "jo šie pasākumi neietilpst EKL [87.] panta 1. punkta piemērošanas jomā".
- 174 Prasītājs būtībā apgalvo, ka tas, pamatojoties uz AFG 249.h pantu, ir veicis nodarbinātību veicinošus pasākumus un ka to ietvaros bezdarbnieki tika nodarbināti tādos apkārtējās vides atjaunošanas darbos kā metāllūžņu un būvgružu, kas radušies no iepriekšējā konglomerāta *VEB Vereinigte Porzellanwerke Kahla*, aizvākšana.
- 175 Tomēr Komisija apstrīdētajā lēmumā, ņemot vērā Vācijas Federatīvās Republikas 1994. gada 29. jūlija paziņojumu, uzskatīja, ka privātie uzņēmumi nevar veikt AFG 249.h pantā noteiktos pasākumus un ka šie pasākumi, kas ir veikti viena uzņēmuma interesēs, nevar gūt šajā tiesību normā paredzēto atbalstu (apstrīdētā lēmuma 134. apsvērumš).
- 176 Šajā ziņā uzreiz ir jānoraida prasītāja arguments, ka Komisija būtībā nebija tiesīga pamatoties uz Vācijas valdības 1994. gada 29. jūlija paziņojumu. No iepriekš minētajiem faktiem izriet, ka Komisija ir ņēmusi vērā šajā paziņojumā ietverto papildu informāciju un precizējumus, kas skaidri minēti lēmumā par atļauju, ko tā uzskatīja par atbilstošiem, lai secinātu, ka pārbaudītie pasākumi nav atbalsts EKL 87. panta izpratnē. Tātad tie ir atbilstoši, lai pārbaudītu akceptētās shēmas precīzu piemērojamību. Līdz ar to Komisija nebija spiesta uzsākt formālu pārbaudes procedūru, kā to apgalvo prasītājs, lai tās ietvaros prasītu grozīt paziņoto shēmu. Vācijas Federatīvā Republika ir iesniegusi precizējumus, kas ļāva Komisijai primāras pārbaudes beigās gūt pārliecību, ka pārbaudītie pasākumi nebija atbalsts EKL 87. panta izpratnē, līdz ar to formālas procedūras uzsākšana būtu bijusi lieka vai pat bez priekšmeta.

- 177 Līdz ar to, ņemot vērā 1994. gada 29. jūlija paziņojumu, ir jāpārbauda, vai prasītāja veiktie uzdevumi varēja gūt *AFG 249.h* pantā paredzēto atbalstu.
- 178 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka Vācijas Federatīvā Republika savā 1994. gada 29. jūlija paziņojumā norādīja, ka “iestādes, kas veicina saskaņā ar *AFG 249.h* pantu pieņemtos pasākumus ekoloģiskās attīrīšanas un apkārtējās vides uzlabošanas jomā, ir publisko tiesību juridiskās personas, īpaši teritoriālās kopienas (proti, municipalitātes, rajoni, pašvaldības), kā arī uzņēmumi, ko pārvalda [*THA*], un citi uzņēmumi, piemēram, pārkārtošanas sabiedrības vai sabiedrības, kas veidotas darba un nodarbinātības veicināšanai. Uzņēmums, ar kuru ir noslēgts līgums, nav pasākuma veicināšanas iestāde. Pasākumi, kas kalpo īpašām interesēm, proti, pasākumi, kas ietver priekšrocību piešķiršanu pasākumu veicinošajai iestādei, neietilpst *AFG* piemērošanas jomā”.
- 179 Turklāt no 1994. gada 29. jūlija paziņojuma izriet, ka “veicināšanas iestādēm”, kā to savā 1993. gada 4. oktobra paziņojumā iepriekš skaidroja arī Vācijas Federatīvā Republika un kas minēts arī Komisijas atļaujas lēmumā, šie darbi bija jāuztīc uzņēmumam izpildītājam. Vācijas Federatīvā Republika šajā pēdējā paziņojumā precizēja, ka “atbilstoši *AFG 249.h* panta 3. punkta trešajai daļai vienīgie darbi apkārtējās vides atjaunošanas un uzlabošanas jomā (bīstami piesārņoto platību sanācija), par kuriem var saņemt atbalstu, būtībā [bija] tie, kuru izpilde [bija] nodota rūpnieciska un komerciāla rakstura federālam uzņēmumam (*Wirtschaftsunternehmen*), [un] vispār šie darbi [bija] atbildīgās iestādes (piemēram, zeme, pašvaldības, *THA* pārvaldīts uzņēmums) uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā priekšmets”.
- 180 No iepriekš minētā tieši izriet, ka privātie uzņēmumi nebija uzskatāmi par saskaņā ar *AFG 249.h* pantu apkārtējās vides jomā pieņemto pasākumu “veicināšanas iestādēm”. Šī tiesību norma uz privātajiem uzņēmumiem attiecās tikai netieši, tiktāl, ciktāl “veicināšanas iestādēm” darbu veikšana bija jāuztīc rūpnieciskam vai komerciālam uzņēmumam.

- 181 Otrkārt, ir jāatgādina, ka Vācijas Federatīvā Republika 1994. gada 29. jūlija paziņojumā vispirms bija precizējusi, ka šie “pasākumi nekalpo īpašām interesēm, proti, tie ir pieņemti papildus, vispārējās interesēs. [...] Tas nozīmē, ka viena uzņēmuma interesēs pieņemtie pasākumi nav atbalstāmi”. Turpinājumā tā precizēja, ka “katalogā minētie piemēri ir no jomām, kas saistītas ar iedzīvotājus apdraudošo risku tiešo pārvaldi (piemēram, aktīvo parku sakopšana) un/vai ar iedzīvotāju dzīves kvalitātes uzlabošanu (nojaukšanas darbi, piesārņojošu celtniecības atkritumu iznīcināšana ar atkārtotas pārstrādes iekārtu palīdzību, kas attiecīgo sakopšanas pasākumu ietvaros ir piemērotas šim nolūkam [...]). Šie pasākumi ir nepieciešami rūpniecības platību izstrādei un sagatavošanai, lai ierobežotu vai novērstu tiešus riskus. Tie tika veikti pirms rūpniecības platību attīstības un šo pasākumu neesamības gadījumā šī attīstība nenotiktu ar vidi saistīto risku dēļ”.
- 182 Līdz ar to pasākumi, kas ir atbilstoši shēmas ietvaros, bija darbi vispārējās interesēs, kas netiktu veikti, ja nebūtu pieejami atbalsta pasākumi, kas paredzēti AFG 249.h pantā.
- 183 Prasītājs neiesniedz nevienu pierādījumu, kas ļautu noteikt, kādā mērā tam ir piešķirtas subsīdijas nodarbinātības jomā, bet būtībā vienīgi uzsver, ka tas šo pasākumu ietvaros ir saņēmis tikai izdevumu atmaksu par strādniekiem, kas iesaistīti darbos, kuri ir atbilstoši AFG 249.h pantam, samaksāto algu.
- 184 Pirmās instances tiesa tomēr secina, ka prasītājs nepieder AFG 249.h pantam atbilstošu pasākumu “veicinošo iestāžu” lokam un līdz ar to strīdīgās subsīdijas tam šajā sakarā nevarēja piešķirt. Prasītājs, būdams privāts uzņēmums, varēja gūt AFG 249.h pantā paredzēto atbalstu tikai tiktāl, ciktāl tas veica darbu vispārējās interesēs, ko tam bija uzdevusi veicinoša iestāde.

185 Tātad nav nozīmes noteikt, vai, kā to apgalvo prasītājs, tas ir veicis strīdīgos pasākumus, lai nodarbinātu iepriekš nenodarbinātus strādniekus. Papildus sociāla rakstura mērķim, kas noteikts *AFG 249.h* pantā, ar šo tiesību normu tiek prasīts, lai darbi, kuros tiek nodarbināti bezdarbnieki, turklāt būtu veicami vispārējās interesēs.

186 Turklāt prasītāja veiktie darbi savā paša zemē nav uzskatāmi par tādiem, kas saistīti ar tādu risku kā tiešu pārvaldi, kuriem pakļauti iedzīvotāji, un/vai iedzīvotāju dzīves uzlabošanu, un attiecīgi *AFG 249.h* panta izpratnē par pasākumiem vispārējās interesēs. Tas, ka 1993. gada 27. janvāra apkārtrakstā kā pasākums, par kuru var saņemt *AFG 249.h* pantā paredzēto atbalstu, bija minēta metāllūžņu un būvgružu aizvākšana no ražošanas, komerciālajām un amatniecības vietām, nemaina secinājumu, ka prasītāja veiktie darbi nebija vispārējās interesēs. No pasākumu, kuri var saņemt *AFG 249.h* pantā paredzēto atbalstu, piemēru saraksta, kas minēts 1993. gada 27. janvāra apkārtrakstā, izriet, ka vides jomā tādi pasākumi uzņēmuma līmenī kā ēku un citu celtņu ekoloģiskā attīrīšana, attīrīšanas darbi, iekārtu demontāža, celtņu, veidojumu un ēku nojaukšana bija saistīti ar pamesto platību atjaunošanu.

187 Visbeidzot attiecībā uz ekspertu ziņojumu, ko prasītājs iesniedza replikas stadijā, ir jāatzīst, ka šī informācija nebija iesniegta un tādēļ to nebija iespējams ņemt vērā, gatavojot apstrīdēto lēmumu, un uz to nevar atsaukties, apspriežot tiesiskumu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā Beļģija/Komisija, 11. un 16. punkts).

188 Līdz ar to ir jāsecina, ka Komisija pamatoti uzskatīja, ka strīdīgās subsīdijas nebija atbilstošas *AFG 249.h* pantā paredzētajai shēmai.

— Subsīdiju nodarbinātības jomā atzīšana par valsts atbalstu

- 189 Jāatgādina, ka EKL 87. panta mērķis ir novērst tirdzniecības starp dalībvalstīm ietekmēšanu ar valsts iestāžu piešķirtām priekšrocībām, kas dažādos veidos rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai (1974. gada 2. jūlija spriedums lietā 173/73 Itālija/Komisija, *Recueil*, 709. lpp., 26. punkts).
- 190 Tādējādi jāpārbauda aplūkotās subsīdijas nodarbinātības jomā, ņemot vērā nosacījumus, pastāvot kuriem EKL 87. panta 1. punkts valsts pasākumu atzīst par valsts atbalstu, proti, šāda pasākuma finansēšana no valsts puses vai ar valsts līdzekļu palīdzību, priekšrocības pastāvēšana kādam uzņēmumam, minētā pasākuma selektīvais raksturs, kā arī tā ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un no tās izrietošā konkurences izkropļošana.
- 191 Vispirms ir jānoraida visi argumenti par to, ka uz AFG 249.h pantu neattiecas EKL 87. panta 1. punkts. Kā tas izriet no šī sprieduma 167.–188. punkta, prasītājam piešķirtās subsīdijas neatbilst AFG 249.h pantam, kas ir vienīgais pasākums, ko Komisija neuzskatīja par valsts atbalstu.
- 192 Pirmkārt, kas attiecas uz prasību, ka atbalsts ir jāpiešķir ar valsts līdzekļu palīdzību un tam jābūt piedēvējamam valstij, ir skaidrs, ka tā šajā gadījumā ir izpildīta, jo prasītājs ir saņēmis DEM 1,549 miljonus no Federālā nodarbinātības dienesta un no Tīringenes federālās zemes, proti, no valsts iestādēm.
- 193 Otrkārt, kas attiecas uz priekšrocības pastāvēšanu par labu noteiktiem uzņēmumiem, ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts atbalsta jēdziens ir vispārīgāks

nekā subsidijas jēdziens, jo ar to saprot ne tikai pozitīvu palīdzību, kas ir subsidijas kā tādas, bet arī palīdzību, ar ko dažādos veidos atvieglo nastu, kas parasti gulstas uz uzņēmuma budžetu, un, kaut gan tās nav subsidijas šī vārda šaurākajā nozīmē, tās ir tādas pašas pēc rakstura un tām piemīt tāda pati iedarbība (skat. Tiesas 1994. gada 15. marta spriedumu lietā *C-387/92 Banco Exterior de España, Recueil*, I-877. lpp., 13. punkts, un 1998. gada 1. decembra spriedumu lietā *C-200/97 Ecotrade, Recueil*, I-7907. lpp., 34. punkts).

¹⁹⁴ No tā izriet, ka valsts iestāžu iesaistīšanās, lai to atbrīvotu no šī apgrūtinājuma, ir kā ekonomiska priekšrocība, kas minēta EKL 87. panta 1. punktā (šajā sakarā skat. Tiesas 2003. gada 20. novembra spriedumu lietā *C-126/01 GEMO, Recueil*, I-13769. lpp., 33. punkts). Šajā gadījumā metāllūžņu un būvgružu likvidēšanas radītais finansiālais apgrūtinājums ir jāuzskata par izmaksām, kas ir raksturīgas uzņēmuma saimnieciskajai darbībai.

¹⁹⁵ Turklāt būtu jāpiebilst, kā to savā 1994. gada 29. jūlija paziņojumā precizēja Vācijas Federatīvā Republika, ka “uzaicinājums iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā par pasākumiem, kas izriet no *AFG 249.h* panta, ir veikts saskaņā ar tajā laikā spēkā esošajiem tiesību aktiem. [...] Līguma slēgšanas tiesības ir piešķirtas tam, kam ir visizdevīgākais piedāvājums. Pasākumu veicinošajai iestādei ir jāapstiprina kopējais finansējums. Atbalstu atbilstoši *AFG 249.h* pantam, [ko piešķir Federālais nodarbinātības birojs], nodod veicināšanas iestādēm, kas ir atbildīgas par atbalstu izsniegšanu nodarbināto algām uzņēmumam, kas, veicot pasākumu, nodarbina strādniekus [...]. Līdz ar to nepastāv priekšrocība, kas būtu piešķirta uzņēmumam, kas veic sakopšanu”.

¹⁹⁶ Tomēr šajā gadījumā prasītājs nav veicis darbus vispārējās interesēs, ko uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā ietvaros būtu piešķirusi veicināšanas iestāde, bet, tieši pretēji, prasītājs tika atbrīvots no vienas daļas apgrūtinājumu (algu izmaksām) attiecībā uz darbiem, ko tas veica savās interesēs. Apstākļi, ka tas veica pasākumus, lai nodarbinātu strādniekus, kas iepriekš bija bez darba, tā veiktos darbus nepadara par darbiem vispārējās interesēs.

- 197 Turklāt neatkarīgi no tā, vai pasākumi, ko prasītājs veicis, varētu būt pielīdzināmi tiem, kas pieņemti, piemērojot AFG 249.h pantu, ir jāuzsver, ka valsts īstenotu pasākumu sociālais raksturs nav pietiekams, lai tos vispār nevarētu kvalificēt kā valsts atbalstu EKL 87. panta izpratnē (Tiesas 2002. gada 7. marta spriedums lietā C-310/99 Itālija/Komisija, *Recueil*, I-2289. lpp., 50. punkts).
- 198 Fakts, ka prasītājs ir sniedzis finansiālu ieguldījumu metāllūžņu un būvgružu aizvākšanas darbos no tā zemes, šajā lietā nav būtisks. Kā to norāda Komisija, jebkurā gadījumā prasītājs reāli nav uzņēmis daļu no izmaksām, kas atbilst subsīdijas summai, ko tas ir saņēmis, neatkarīgi no tā, ka prasītājs, kā tas to apgalvo, ir finansējis daļu no šiem darbiem.
- 199 Treškārt, attiecībā uz selektīvo raksturu ir jānorāda prasītāja argumenti, ka tā pati shēma bija piemērojama bijušo federālo zemju uzņēmumiem. Ar šo argumentu prasītājs patiesībā mēģina pierādīt AFG 249.h panta vispārējo piemērojamību. Tomēr jautājums šajā gadījumā ir, vai prasītājam piešķirtajām subsīdijām, neņemot vērā nekādas shēmas, bija selektīvs raksturs. Šādos apstākļos pietiek norādīt, kā to uzsvera Komisija, ka prasītājs izmantoja atvieglojumus, kurus citi uzņēmumi nevarēja izmantot.
- 200 Ceturtkārt, attiecībā uz prasību, ka atbalsta shēmai ir jāietekmē tirdzniecība starp dalībvalstīm un jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus, no apstrīdētā lēmuma 91. apsvēruma izriet, ka Komisija, prasītājam neiebilstot, uzskatīja, ka porcelāna tirgus ir Eiropas preču tirgus, kurā ir liela konkurence un spēja saražot vairāk produkcijas nekā nepieciešams, un ka tāpēc finansiālas priekšrocības, kas ir labvēlīgākas vienam uzņēmumam salīdzinājumā ar tā konkurentiem, draud radīt konkurences izkropļojumus un ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- 201 Līdz ar to jāatzīst, ka prasītājam piešķirtās subsīdijas nodarbinātības jomā ir valsts atbalsts EKL 87. panta izpratnē.

202 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, šīs subsīdijas pamatoti bija jāatzīst par jaunu atbalstu EKL 88. panta 3. punkta izpratnē.

203 No tā izriet, ka visi argumenti par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu, kas attiecas uz subsīdijām nodarbinātības jomā, kuras ir 26. pasākuma priekšmets, ir jānoraida kopumā kā nepamatoti.

Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu

204 Prasītāja apgalvo, ka Komisija ar apstrīdēto lēmumu ir ar atpakaļejošu spēku ieviesusi papildu nosacījumus tiem, kas minēti lēmumā, ar kuru tiek atļauta programma, attiecībā uz *AFG 249.h* pantu.

205 Tomēr iepriekš no 167. līdz 188. punktam izriet, ka šis apgalvojums nav pamatots. Komisija vienīgi vērtēja 26. pasākuma subsīdiju nodarbinātības jomā atbilstību nosacījumiem, kas noteikti 1995. gada 13. janvāra lēmumā, ar kuru ir atļauts *AFG 249.h* pants. Šajā ziņā jāuzsver, ka Komisija minētajā lēmumā skaidri minēja Vācijas Federatīvās Republikas paziņojumus, īpaši 1994. gada 29. jūlija paziņojumu, kuros ir precizēta *AFG 249.h* panta piemērojamība, ko Komisija apstrīdētajā lēmumā pareizi interpretēja un piemēroja attiecībā uz aplūkotajām subsīdijām.

206 No tā izriet, ka argumenti par tiesiskās drošības principa pārkāpumu attiecībā uz subsīdijām nodarbinātības jomā, kas ir 26. pasākuma priekšmets, ir jānoraida.

Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu

- 207 Prasītājs būtībā apgalvo, ka 26. pasākuma subsīdijas izriet no AFG 249.h panta. Tomēr, kā tas ir secināts iepriekš 167.–188. punktā, 26. pasākuma subsīdijas nodarbinātības jomā neatbilst nosacījumiem, kas noteikti lēmumā, ar kuru ir atļauts AFG 249.h pants.
- 208 Attiecībā uz to, ka AFG 249.h pantā un *Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā atsaucē nav skaidra ierobežojuma, Pirmās instances tiesa, ņemot vērā iepriekš 146. punktā norādītos principus, norāda, ka prasītājs nevarēja ar to pamatot savu tiesisko palāvību par 26. pasākuma ietvaros piešķirto subsīdiju likumību. Šis apstāklis nekādi nav pielīdzināms iespējamām, precīzi sniegtām Komisijas garantijām, ka privātie uzņēmumi var saņemt atbalstu AFG 249.h panta ietvaros.
- 209 No tā izriet, ka argumenti par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu attiecībā uz subsīdijām nodarbinātības jomā, kas ir 26. pasākuma priekšmets, ir jānoraida.

B — Par ceturto pamatu, kas balstīts uz acīmredzamām kļūdām faktos un kļūdām tiesību piemērošanā

1. *Par kļūdainu faktu konstatēšanu*

a) *Lietas dalībnieku argumenti*

- 210 Prasītājs uzsver, ka apstrīdētais lēmums ietver kļūdu faktos, kas ietekmēja vērtējumu, ka TIB nav rīkojies kā ieguldītājs tirgus ekonomikā, un vērtējumu, ka M. G. R. personīgais ieguldījums pārstrukturēšanas izmaksās nav bijis būtisks.

211 Pirmkārt, prasītājs apstrīd Komisija apgalvojumu, ka par *TIB* dalību uzņēmumā nebija paredzēta nekāda kompensācija (11. un 12. pasākums), un uzskata, ka tas ir pretēji pašas Komisijas secinājumiem, kas izteikti apstrīdētajā lēmumā. Īpaši, runājot par 49 % prasītāja kapitāla daļu piederību (11. pasākums), prasītājs apgalvo, ka saskaņā ar 1994. gada 23. marta līgumu (*Gesellschaftsvertrag*) *M. G. R.* varēja atpirkt kapitāla daļas no *TIB* par 6 % maksājumu gadā, sākot no maksājuma dienas, kas arī notika 1999. gada beigās. Attiecībā uz *TIB* dalību aizdevumā (12. pasākums) prasītājs apliecina, ka tam vajadzēja dot 12 % gadā, kas ierobežoti līdz pusei no gada peļņas, un ka prasītājs maksāja šos procentus līdz aizdevuma izpirkšanai 1999. gada beigās.

212 Otrkārt, prasītājs apgalvo, ka apstrīdētais lēmums ietver kļūdu faktos attiecībā uz līdzekļiem, ko uzņēmuma rīcībā nodeva *M. G. R.* Prasītājs apliecina, ka secinājums, ka aizņēmumam DEM 0,2 miljonu apmērā (16. pasākums), ko uzņēmās *M. G. R.*, lai finansētu savu dalību prasītāja kapitālā, bija valsts garantija, ir nepareizs. Šāda garantija nekad nav pastāvējusi, *M. G. R.* un tā sieva bija personīgi un solidāri atbildīgi par šo aizņēmumu. Turklāt *M. G. R.* bija maksājis kapitāla procentus un amortizāciju saistībā ar šo aizdevumu, kā arī DEM 1,8 miljonus, ko tas tāpat uzņēmās, lai finansētu savu dalību uzņēmumā, kam bija jābūt vērtīgākam par vienkāršu atbalstu. Savā replikā prasītājs atzīmē, ka Komisija ir atzinusi, ka garantija nesedza aizdevumu prasītājam 90 % apmērā, bet vienlaikus Komisija ignorēja faktu, ka federālā valsts bija piekritusi piešķirt šo garantiju bankai, kas finansēja visu šo programmu.

213 Komisija apstrīd visus prasītāja izvirzītos argumentus.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

- 214 Pirmkārt, attiecībā uz līdzekļiem, ko prasītāja rīcībā nodeva *TIB* (11. un 12. pasākums), vispirms ir jāatzīst, ka Komisija apstrīdētā lēmuma 97. apsvērumā ir apliecinājusi, ka “paziņojumi [...] neietver [neietvēra] nekādu iespējamu atlīdzību par iestāžu dalību, kā tas būtu bijis gadījumā, ja runa būtu par jebkuru ieguldītāju tirgus ekonomikā”.
- 215 Ja tas ir tiesa, ka šis formulējums var maldināt, ļaujot domāt, ka nekāda atlīdzība nebija paredzēta attiecībā uz *TIB* iesaistīšanos (11. un 12. pasākums), ir jāatzīst, ka šis fragments vispārējā veidā attiecas uz finansiālo atbalstu, ko prasītājam piešķīra valsts finanšu iestādes kopumā, bet *TIB* nodotie līdzekļi prasītāja rīcībā ir īpašas pārbaudes priekšmets apstrīdētā lēmuma 98. un nākamajos apsvērumos (skat. iepriekš 20. un 21. punktu).
- 216 Īpaši, runājot par atlīdzību par dalību prasītāja kapitālā 49 % apmērā (11. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 98. apsvērumā norādīja, ka apstāklis, ka *TIB* piecus gadus vēlāk ir atsavinājis savu dalību *M. G. R.* un viņa dēlam par cenu, kas bija augstāka nekā tā, ko tas samaksāja 1994. gadā, neko nemaina tajā, ka *TIB* neizturējās kā privātais ieguldītājs. Turklāt Komisija precizēja, ka bija augsts risks, ka nav arī analīzes par ieņēmumiem nākotnē un ka *TIB* patiesi iegūtā peļņa ir visai niecīga.
- 217 Līdz ar to Komisija uzskatīja, ka *M. G. R.* veiktā *TIB* dalības pārpirkšana nav adekvāta atlīdzība, ja runa ir par privātu ieguldītāju. No tā izriet, ka prasītāja arguments, ka

Komisija apstrīdētājā lēmumā ir atzinusi, ka nebija paredzēta atlīdzība par *TIB* dalību uzņēmumā, nav pamatots.

218 Attiecībā uz atlīdzību par akcionāra aizdevumu, ko prasītājam piešķīra *TIB* (12. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 102. apsvērumā izteica šādus secinājumus:

“Ir noteikts, ka procentu likme bija 12 %, bet procentu summa bija ierobežota līdz 50 % no attiecīgā finanšu gada peļņas. Ziņojumos jau bija uzsvērts, ka vismaz pirmie divi [prasītāja] finanšu gadi būs ar deficītu, un tā tas arī bija. Nekāda paaugstināta procentu likme, lai kompensētu šos gadus, netika noteikta vai procentu maksa bija maz ticama. Jāatzīst, ka *TIB* apzināti piešķīra akcionāra aizdevumu, kam nebija pievienotas papildu balsstiesības, neprasot vismazāko garantiju un ar 0 % procentu likmi vismaz divus gadus. Nekāda piemaksa par bīstamību nebija paredzēta, lai kompensētu ziņojumā, uz kura pamata šis akcionāra aizdevums [...] tika piešķirts, paredzētos riskus.”

219 No šī citāta izriet, ka Komisija uzskatīja, ka 12 % likmes noteikšana gadā nav adekvāta atlīdzība par akcionāra aizdevumu, ko piešķīra *TIB*, ja runa ir par privātu ieguldītāju. No tā izriet, ka prasītāja arguments, ka Komisija apstrīdētājā lēmumā ir atzinusi, ka nebija paredzēta atlīdzība par *TIB* prasītājam piešķirto akcionāra aizdevumu, nav pamatots.

220 Otrkārt, kas attiecas uz līdzekļiem, ko uzņēmumā ieguldīja *M. G. R.*, ir jāatgādina, ka Komisija apstrīdētājā lēmumā uzskatīja, ka divi *M. G. R.* piešķirtie aizdevumi par kopējo

summu DEM 2 miljonu apmērā bija divi atbalsta pasākumi par labu prasītājam (skat. iepriekš 21. un 24. punktu).

- 221 Prasītājs būtībā apgalvo, ka aizdevumam, kas ir 16. pasākuma priekšmets, nebija garantijas par labu prasītājam un ka *M. G. R.* pats bija atbildīgs par procentiem un amortizāciju attiecībā uz šiem diviem viņa piešķirtajiem aizdevumiem, ar ko viņš finansēja savu dalību uzņēmuma kapitālā.
- 222 Šajā ziņā ir jānorāda, ka Komisija savos dokumentos atzina, ka tā 2002. gada 30. oktobra lēmumā nepamatoti ir secinājusi, ka aizdevumu, kas ir 16. pasākuma priekšmets, 90 % apmērā bija garantējusi Tīringenes federālā zeme (13. pasākums). Pirmās instances tiesa secina, ka šī kļūda ir izlabota apstrīdētajā lēmumā, kura 99. apsvērumā Komisija precizē, ka aizdevums, kas ir 16. pasākuma priekšmets, "bija iekļauts valsts sniegtajā garantijā *Deutsche Ausgleichsbank*, kas piešķir aizdevumu".
- 223 Kas attiecas uz prasītāja apgalvojumu, ka *M. G. R.* uzņēmās maksu par procentiem un kapitāla atmaksu attiecībā uz diviem aizdevumiem, ir jāatzīmē, ka Komisija nekad nav apgalvojusi, ka *M. G. R.* nebija atbildīgs par šiem aizdevumiem. Tieši pretēji, tā ir atzinusi, ka minētie aizdevumi tika piešķirti *M. G. R.* Līdz ar to ir skaidrs, kā to pareizi norāda Komisija, ka viņš bija atbildīgs par maksu par procentiem un kapitāla atmaksu.
- 224 Attiecībā uz citiem prasītāja apgalvojumiem Pirmās instances tiesa uzskata, ka tie drīzāk attiecas uz šķietamu kļūdu vērtējumā, ko pieļāvusi Komisija attiecībā uz *TIB*

iesaistīšanos uzņēmumā un pamatnostādņu attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai piemērošanu, un tādēļ tie ir jāpārbauda citu pamata daļu ietvaros.

225 Ievērojot iepriekš izklāstīto, pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

2. Par prasītāja noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu

a) Lietas dalībnieku argumenti

226 Prasītājs norāda, ka, ja tā noteikšanai par grūtībās nonākušu uzņēmumu ir būtiska nozīme subsīdijas nodarbinātības jomā (15. pasākums) pārbaudes posmā, šī noteikšana tāpat ietekmē vērtējumu par citiem atbalsta pasākumiem, īpaši *TIB* dalību un akcionāra aizdevumu (11. un 12. pasākums). Pēc prasītāja domām, šis vērtējums arī ir pamats atteikumam piemērot pamatnostādnes par valsts atbalstu, ko paredzēts izmantot reģionālā mērogā.

227 Komisija iebilst, ka tās vērtējums attiecībā uz prasītāja noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu nav kļūdains, un norāda uz paskaidrojumiem, ko tā ir sniegusi iepriekš.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

228 Jāatzīst, ka prasītājs tikai atgādina par ietekmi, kāda uzņēmuma noteikšanai par grūtībās nonākušu uzņēmumu bija uz vairāku atbalsta pasākumu pārbaudi, kā arī šajā gadījumā uz pamatnostādņu par valsts atbalstu, ko paredzēts izmantot reģionālā mērogā.

229 Tomēr pietiek atgādināt, kā tas jau ir secināts iepriekš 133. punktā, ka Komisija, apstrīdētā lēmuma 118. apsvērumā nosakot, ka prasītājs no 1994. gada līdz 1996. gada beigām bija grūtībās nonācis uzņēmums, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

230 Līdz ar to pamata otrā daļa ir jānoraida.

3. Par kļūdaino vērtējumu attiecībā uz TIB iesaistīšanos uzņēmumā (11. un 12. pasākums)

a) Lietas dalībnieku argumenti

231 Prasītājs uzsver, ka apstrīdētais lēmums, kurā izklāstīts, ka *TIB* nerīkojās kā privātais ieguldītājs, šajā ziņā satur acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

232 Prasītājs apgalvo, ka *TIB* izlēma veikt ieguldījumus pēc uzņēmuma plāna rūpīgas pārbaudes, kas bija uzticēta *RBSH & P* un *AA* birojiem. Pēc prasītāja domām, šajos ziņojumos acīmredzami bija ņemti vērā ekonomiskie riski, kas saistīti ar uzņēmuma izveidošanu, un tika paredzēti ieguldījumu pasākumi un piemēroti pārstrukturēšanas pasākumi, lai nodrošinātu uzņēmuma panākumus, kā tas redzams no prasītāja pašreizējās ekonomiskās situācijas. Šābu gadījumā par to Komisija būtu varējusi noteikt neatkarīgu ekspertu. Prasītājs apgalvo, ka darba vietu saglabāšana bija tikai sekundārs *TIB* mērķis, kas, protams, tika uzsvērts *AA* biroja ziņojumā, jo attiecībā uz valsts iestādi tam bija būtiska nozīme. Tādēļ ziņojumos nebija ieteikta pārstrukturēšana un jebkurā gadījumā šis apstāklis neizslēgtu *TIB* iesaistīšanās atbilstību tirgus nosacījumiem. Turklāt, pēc prasītāja domām, runa ir par apburto loku, jo Komisija šo nepieciešamību ir secinājusi no fakta, ka līdzekļi, ko *TIB* nodeva uzņēmumam, ir valsts atbalsts.

233 Prasītājs apliecina, ka, pretēji tam, ko apgalvo Komisija, 1994. gada 23. marta līgumā (*Gesellschaftsvertrag*) bija paredzēts, ka *TIB* par iesaistīšanos saņems attiecīgu atlīdzību. Pirmkārt, *M. G. R.* varēja nopirkt *TIB* kapitāla daļas (11. pasākums) par procentu samaksu 6 % gadā, sākot no samaksas. Tas arī notika 1999. gada beigās. Otrkārt, akcionāra aizdevumam (12. pasākums) bija jānodod 12 % procenti gadā. Prasītājs paskaidro, ka procentu summas ierobežošana līdz pusei no gada peļņas ir ierasta vispārēja klauzula akcionāru aizdevumu gadījumos, lai sākuma fāzē neliktu uzņēmumam maksāt procentus, kas varētu aizkavēt tā panākumus. Zemos procentus kā šajā gadījumā kompensē ar paaugstinātu procentu likmi peļņu nesošajos gados. Tātad šis ierobežojums atspoguļoja *TIB* kā akcionāra ieinteresētību prasītāja ekonomiskajā veiksmē un atbilda procentu un dividenžu neizmaksai *M. G. R.* Nosakot 12 % likmi, prasītājs uzskata, ka Komisija nevar apgalvot, ka puses nav paredzējušas piemaksu par risku. *TIB* esot no prasītāja saņēmis augstus procentus līdz aizdevuma atmaksai 1999. gada beigās.

234 Tāpat prasītājs apstrīd Komisijas vērtējumu, ka *M. G. R.* dalība prasītāja kapitālā nebija ar tādiem pašiem nosacījumiem kā *TIB*. *M. G. R.* uzņēmumā ieguldīja DEM 2,055 miljonus, no kuriem 2 miljoni tika finansēti no viņa piešķirtajiem

aizdevumiem (16. un 17. pasākums). Pēc prasītāja domām, privātā ieguldītāja dalības vērtējumā ir jāņem vērā šie resursi un ne tikai summa DEM 0,055 miljonu apmērā. Attiecībā uz aizdevumu, kas ir 16. pasākuma priekšmets, prasītājs apgalvo, ka tam nebija valstiskas garantijas un ka *M. G. R.* uzņēmās visu ar atmaksu saistīto risku. Attiecībā uz aizdevumu, kas ir 17. pasākuma priekšmets, par ko *M. G. R.* ar prasītāju bija personīgi un kopīgi atbildīgi, prasītājs apgalvo, ka faktam, ka tas bija garantēts ar viņam piederošā zemes gabala hipotēku, nav nozīmes, norādot, ka šī hipotēka nebija no valsts līdzekļiem. Turklāt abi aizdevumi bija piešķirti atbalsta programmu uzņēmumu veidošanai ietvaros, ko Komisija bija akceptējusi, un prasītājs pārmet Komisijai, ka tā iebilst pret uzņēmējiem, kas paļāvās uz atbalstu, ka tie neesot atbilstoši ieguldītāji. Pēc prasītāja domām, atbalsta piešķiršana, salīdzinot ar ieguldītāja pilnīgu iesaistīšanos, kura paša pastāvēšana ir “uz spēles”, ir sekundāra. Tādējādi *M. G. R.* ir vairāk “atskaites ieguldītājs” nekā liels uzņēmums, kura pastāvēšana plāna neveiksmes gadījumā nebūtu nopietni apdraudēta.

²³⁵ Komisija uzskata, ka visi prasītāja izvirzītie argumenti, kas attiecas uz *TIB* iesaistīšanos uzņēmumā, ir jānoraida kā nepamatoti.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

²³⁶ Jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts iestāžu iesaistīšanās uzņēmuma kapitālā, lai arī kādā veidā tas notiktu, var būt valsts atbalsts (skat. Pirmās instances tiesas 2002. gada 11. jūlija spriedumu lietā T-152/99 *HAMSA*/Komisija, *Recueil*, II-3049. lpp., 125. punkts un tajā minētā judikatūra).

237 Lai noteiktu, vai *TIB* dalībai prasītāja kapitālā 49 % apmērā (11. pasākums) un akcionāra aizdevumam DEM 6 miljonu apmērā, ko tas piešķir prasītājam (12. pasākums), piemīt valsts atbalsta raksturs, ir jāpiemēro strīdīgajā lēmumā minētais kritērijs, ko prasītājs nav apstrīdējis, par privāto ieguldītāju tirgus ekonomikā. Tādējādi ir jāizvērtē, vai līdzīgos apstākļos privāts ieguldītājs, kura lielums ir pielīdzināms valsts ieguldītājam, būtu varējis īstenot šādu svarīgu darījumu.

238 Šajā ziņā ir noteikts, ka, ja privāta ieguldītāja izturēšanās, ar kuru ir jāsalīdzina valsts ieguldītāja, kas seko ekonomiskās politikas mērķiem, iesaistīšanās, noteikti nav tāda kā parastam ieguldītājam, kas kapitālu iegulda, raugoties no tā rentabilitātes viedokļa vairāk vai mazāk īstermiņā, tam ir jābūt vismaz privātai kontrolakciju sabiedrībai vai privātai uzņēmumu grupai, kas savā darbībā ievēro strukturālu, globālu vai nozaru politiku un ilgtermiņa rentabilitātes perspektīvas (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *HAMSA/Komisija*, 126. punkts un tajā minētā judikatūra). Turklāt salīdzinājums starp valsts ieguldītāju un privāto ieguldītāju uzvedību ir jāveic attiecībā uz attieksmi, kāda attiecīgā darījuma laikā varētu būt privātajam ieguldītājam, attiecībā uz tajā brīdī pieejamo informāciju un paredzamo attīstību (Pirmās instances tiesas 2003. gada 6. marta spriedums apvienotajās lietās T-228/99 un T-233/99 *Westdeutsche Landesbank Girozentrale* un *Land Nordrhein–Westfalen/Komisija*, *Recueil*, II-435. lpp., 244.–246. punkts).

239 Tāpat ir jāatgādina, ka Komisijas vērtējums tam, vai pasākums atbilst kritērijam par privāto uzņēmēju tirgus ekonomikā, ir komplekss ekonomiskais novērtējums. Pieņemot tiesību aktu, kas ietver šādu vērtējumu, Komisijai ir piešķirta rīcības brīvība, un tiesas kontrole, kaut gan principā tā pilnībā attiecas uz jautājumu par to, vai pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā, aprobežojas ar pārbaudi attiecībā uz procesuālo noteikumu un noteikumu par pamatojumu ievērošanu, juridisku kļūdu neesamību, apstiprināto faktu materiālo precizitāti un acīmredzamu kļūdu neesamību šo faktu vērtējumā, kā arī uz to, ka nav notikusi pilnvaru nepareiza

izmantošana. Pirmās instances tiesai nav ar savu ekonomisko novērtējumu jāaizstāj lēmuma izdevēja vērtējums (skat. Pirmās instances tiesas 2004. gada 8. jūlija spriedumu lietā T-198/01 *Technische Glaswerke Ilmenau*/Komisija, Krājums, II-2717. lpp., 97. punkts un tajā minētā judikatūra).

240 Apstrīdētā lēmuma pārbaude ir jāveic, ievērojot iepriekš minētos principus.

241 Pirmkārt, nevar iebilst, ka Komisija, ņemot vērā divus konsultantu biroju ziņojumus, kas bija pieejami prasītāja izveides laikā, proti, *RBSH & P* biroja 1993. gada 29. novembra ziņojumu un *AA* sagatavoto 1994. gada 11. janvāra ziņojumu, būtu kļūdaini uzskatījusi, ka *TIB* mērķis bija saglabāt darbavietas.

242 Pirmās instances tiesa secina, ka saskaņā ar *AA* sagatavoto ziņojumu, kas bija paredzēts, lai *TIB* varētu novērtēt savu dalību uzņēmumā, *TIB* mērķis bija saglabāt darbavietas, un konsultanti, kā to iepriekš atzina prasītājs, turējās pie uzņēmuma plāna izstrādes, ņemot vērā šo apsvērumu. Protams, nekas neliedz valsts iestādēm ņemt vērā sociālo, reģionālo vai nozaru politiku. Tomēr valsts iestāžu iemaksa kapitālā jāvērtē saskaņā ar kritēriju par privāto investoru, abstrahējoties no ikviena sociāla rakstura apsvēruma vai reģionālas vai nozaru politikas (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 1999. gada 21. janvāra spriedumu apvienotajās lietās T-129/95, T-2/96 un T-97/96 *Neue Maxhütte Stahlwerke* un *Lech-Stahlwerke*/Komisija, *Recueil*, II-17. lpp., 120. punkts un tajā minētā judikatūra).

243 Otrkārt, ir jānorāda, ka, lai secinātu, ka *TIB* kapitāla daļu piederība un akcionāra aizdevums neatbilda privāta ieguldītāja uzvedībai, Komisija pamatoti pārbaudīja prasītāja stāvokli valsts iesaistīšanās brīdī, kā arī uzņēmuma ekonomiskās perspektīvas.

244 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa — pretēji prasītāja apgalvojumiem — uzskata, ka Komisija pareizi ir izvērtējusi uzņēmuma situāciju uz *TIB* iesaistīšanās brīdi. Tādējādi, kā tas izriet no šī sprieduma 116.–133. punkta attiecībā uz uzņēmuma noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu, prasītājam bija jāuzsāk pārstrukturēšanas process, lai nodrošinātu tā dzīvotspēju, kā to tajā laikā atzina arī konsultanti.

245 Kaut arī, kā to apgalvo prasītājs, apstākļi, ka prasītājam, lai nodrošinātu tā dzīvotspēju, ir jāveic pārstrukturēšana, pats par sevi nevar pierādīt, ka *TIB* iesaistīšanās bija neatbilstoša tirgus apstākļiem, tik un tā, runājot par iemaksu grūtībās nonākušā uzņēmuma kapitālā, attiecīgā ieguldījuma risku ietekmē grūtības, kurās atrodas šāds uzņēmums.

246 Prasītājs šajā kontekstā apgalvo, ka *TIB* iesaistīšanās notika pēc uzņēmuma plāna rūpīgas pārbaudes un ka konsultanti izvērtēja riskus, nonākot pie secinājuma, ka plānam bija visas iespējas būt veiksmīgam. Šajā ziņā vispirms ir jānorāda, ka, pēc konsultantu domām, prasītāja uzņēmuma projekta veiksmē lielā mērā bija atkarīga no reģionālo iestāžu lēmuma Tīringenes federālās zemes strukturālās politikas ietvaros ekonomiski atbalstīt vienīgo porcelāna ražotāju reģionā, šajā gadījumā prasītāju. Turklāt Pirmās instances tiesa secina, ka, ja *RBSH & P* un *AA* sagatavotajos ziņojumos bija paredzēti pasākumi, lai nodrošinātu uzņēmuma dzīvotspēju, no abiem ziņojumiem izriet, ka konsultanti uzņēmuma plānu uzskatīja par ļoti riskantu. Turklāt — pretēji prasītāja apgalvojumiem — konsultantu nepārprotami norādītie riski nebija tie, kas pastāvēja pirms pasākumu īstenošanas. Konsultanti uzskatīja, ka pastāvēja vairāki riski un ka uzņēmuma plāna veiksmē nebija pilnībā nodrošināta. Jāatzīst, ka konsultantu vērtējumi attiecīgajos ziņojumos drīzāk norādīja uz uzņēmuma dzīvotspējas apsvēru-

miem, nevis rentabilitātes apsvērumiem, kas parasti nosaka privāto uzņēmēju rūpniecisko un tirdzniecības stratēģiju (šajā sakarā skat. Pirmās instances tiesas 2000. gada 12. decembra spriedumu lietā T-296/97 *Alitalia*/Komisija, *Recueil*, II-3871. lpp., 84. punkts).

247 Ņemot vērā, pirmkārt, uzņēmuma situāciju attiecīgo pasākumu piešķiršanas brīdī un, otrkārt, attīstības perspektīvas, var uzskatīt, ka *TIB* iedvesmojās no sociāla un reģionāla rakstura apsvērumiem, kas raksturo valsts kā valsts varas, nevis kā tirgus dalībnieka uzvedību.

248 Treškārt, ir jānorāda, ka Komisija, ņemot vērā prasītāja ekonomiskās perspektīvas uz šo datumu, uzskatīja, ka *TIB* atbildība par iesaistīšanos uzņēmumā nebija adekvāta. Šo apsvērumu nevar atzīt par acīmredzami kļūdainu.

249 Runājot, pirmkārt, par dalību prasītāja kapitālā 49 % apmērā (11. pasākums), Komisija ir pareizi uzskatījusi, ka nebija veikta sagaidāmo ienākumu analīze. Šajā ziņā ir jāatgādina, ka konsultantu vērtējumi ziņojumos, kas tika nodoti *TIB* rīcībā pirms tas iegādājās prasītāja kapitāla daļas, neizrietēja no rentabilitātes apsvērumiem. Tādējādi Pirmās instances tiesa secina, ka iespējamo ienākumu analīze nebija konsultantu ziņojumu priekšmets.

250 Prasītāja izvirzītais arguments, ka saskaņā ar 1994. gada 23. marta līgumu (*Gesellschaftsvertrag*) *M. G. R.* varēja atpirkt kapitāla daļas no *TIB* par 6 % maksājumu gadā, neatceļ Komisijas secinājumus. Šī situācija nav pielīdzināma sagaidāmo ienākumu analīzei tiktāl, ciktāl prasītājs neapgalvo, ka *M. G. R.* jebkurā gadījumā

uzņemtos minēto kapitāla daļu iegādi. Turklāt prasītājs nenorāda nevienu konkrētu apstākli, kas ļautu apstrīdēt Komisijas formulēto vērtējumu, ka *TIB* patiesi iegūtā peļņa bija niecīga. Šajā ziņā, pirmkārt, Pirmās instances tiesa uzskata, ka apstrīdētā lēmuma 101. apsvērumā norādītā atsauces likme attiecībā uz dažādiem prasītājam piešķirtiem kredītiem ir augstāka nekā 6 %. Otrkārt, kā to Komisija atzina apstrīdētā lēmuma 99. apsvērumā, summa DEM 1,975 miljonu apmērā, ko *TIB* ieguldījuma veidā nodeva prasītāja rīcībā, atspoguļo pašu kapitālu, kas maksātnespējas gadījumā kļūst par zemākas kārtas parādiem. No tā izriet, ka 6 % peļņa gadā, kas paredzēta 1994. gada 23. marta līgumā (*Gesellschaftsvertrag*), nav uzskatāma par piemērotu atlīdzību par *TIB* ieguldījumu prasītāja pamatkapitālā.

251 Otrkārt, runājot par atlīdzību par akcionāru aizdevumu (12. pasākums), Komisija apstrīdētā lēmuma 102. apsvērumā ir norādījusi, ka, ja tika noteikta 12 % likme, šis aizdevums tika piešķirts, nepieprasot ne mazākās garantijas un ar iebildi par 0 % likmi vismaz pirmajos divos gados. Tāpat tā atgādināja, ka procentu summa tika ierobežota līdz 50 % no attiecīgā gada peļņas. Tomēr abos ziņojumos bija paredzēts, ka vismaz pirmie divi finanšu gadi būs ar deficītu. Nekāda paaugstināta procentu likme, lai kompensētu šos finanšu gadus, netika noteikta vai procentu maksa bija maz ticama. Turklāt aizdevumam nav pievienotas papildu balsstiesības un nebija noteikta nekāda piemaksa par risku, lai kompensētu konsultantu paredzētos riskus.

252 Prasītājs nesniedz nevienu pierādījumu, kas ļautu uzskatīt, ka Komisija, uzskatot, ka šāda atlīdzība nav adekvāta, ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Vispirms prasītājs, nenonākot pretrunā pašam ar sevi, nevar apliecināt, ka 12 % likmes noteikšana ļāva, pirmkārt, kompensēt finanšu gadus, kas bija ar deficītu, un, otrkārt, ņemt vērā darījuma riskus. Tomēr ir jāatzīst, ka, ņemot vērā apgrozījumu, kas bija paredzēts pirmajos peļņas gados, un procentu summu, kas bija ierobežota līdz 50 % no peļņas, tādu atlīdzību nevarēja plānot. Turklāt ir jānorāda, ka Komisija tāpat ņēma vērā faktu, ka nebija paredzēts nekāds nodrošinājums un ka aizdevums nodeva papildu tiesības, ko prasītājs neapstrīd.

- 253 Ceturtkārt, Komisija uzsvēra, ka *M. G. R.* nevarēja uzskatīt par privātu ieguldītāju, ar ko varētu salīdzināt *TIB* (apstrīdētā lēmuma 99. apsvērumš).
- 254 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Komisijas praksi, ko apstiprina judikatūra, ja valsts iestāžu iesaistīšanās ir notikusi paralēli privāto uzņēmēju nozīmīgai iesaistīšanai un pastāvot salīdzināmiem nosacījumiem, atbalsts nepastāv (Pirmās instances tiesas 1996. gada 12. decembra spriedums lietā T-358/94 *Air France/Komisija, Recueil*, II-2109. lpp., 148. un 149. punkts). Tomēr Tiesa un Pirmās instances tiesa ir uzskatījušas, ka, ja privātie ieguldījumi tajā pašā uzņēmumā tiek veikti pēc valsts līdzekļu piešķiršanas, atbalsta pastāvēšana nav izslēgta (par šo jautājumu skat. iepriekš minēto 1990. gada 14. februāra spriedumu lietā Francija/Komisija, 40. punkts).
- 255 Šajā gadījumā prasītājs būtībā apgalvo, ka *M. G. R.* investēja prasītāja kapitālā DEM 2,055 miljonus, no kuriem 2 miljoni tika samaksāti no diviem aizdevumiem, ko tas uzņēmas.
- 256 Šajā ziņā ir jāatgādina, kā tas izriet no apstrīdētā lēmuma 102. un 130. apsvēruma, ka Komisija uzskatīja, ko neapstrīd prasītājs, ka šie divi aizdevumi netika piešķirti tirgus apstākļos un ka, lai gan piešķirti *M. G. R.*, tie patiesībā bija paredzēti prasītāja atbalstam. Tomēr šo divu aizdevumu noteikšana par prasītājam piešķirtu valsts atbalstu (16. un 17. pasākums) izslēdz iespēju šos līdzekļus uzskatīt par *M. G. R.* ieguldījumu no viņa paša līdzekļiem. Līdz ar to *M. G. R.* ieguldījums no viņa paša līdzekļiem ir tikai DEM 0,055 miljoni.
- 257 Jāatgādina, ka Komisija tāpat ņēma vērā faktu, pirmkārt, ka *TIB* akcionāra aizdevuma veidā bija ieguldījis DEM 1,975 miljonus un, otrkārt, ka *M. G. R.* bija tiesības lauzt

ligumu, ja *TIB* dalība un akcionāra aizdevums, kā arī vispārēji citi atbalsti netiks piešķirti, lai gan *TIB* nebija šādu tiesību.

258 Līdz ar to var uzskatīt, ka privātā kapitāla ieguldījums vairāk bija valsts ekonomiskā atbalsta sekas nekā prātīga ieguldītāja, kurš, pārliecināts par sava ieguldījuma rentabilitātes iespējām, būtu nolēmis veikt ieguldījumu, pieņemta lēmuma rezultāts (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Alitalia*/Komisija, 93. punkts). Šādos apstākļos valsts līdzekļu ieguldījums nav uzskatāms par atbilstošu privāta ieguldītāja kritērijam.

259 Tas, ka *M. G. R.* bija jāatmaksā šie divi aizdevumi, neatceļ šo secinājumu. Pirmkārt, kā tas bija norādīts iepriekš 256. punktā, prasītājs nesniedz argumentus, kas liktu apšaubīt Komisijas vērtējumu, ka šie divi aizdevumi, lai gan piešķirti *M. G. R.*, ir divi atbalsta pasākumi par labu prasītājam. Otrkārt, pat ja šis apstāklis būtu interpretējams tādējādi, ka privātais ieguldītājs, iesaistoties prasītāja kapitālā, ir uzņēmies noteiktu risku, no 256. un 257. punkta izriet, ka šis risks noteikti bija zemāks nekā tas, ko uzņēmās *TIB*.

260 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, ir jāsecina, ka Komisija, apstrīdētā lēmuma 98. apsvērumā uzskatot, ka *TIB* nerīkojās kā privāts ieguldītājs tirgus ekonomikā, un līdz ar to līdzdalību (11. pasākums) un akcionāra aizdevumu (12. pasākums) atzīstot par valsts atbalstu par labu prasītājam, nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

261 Līdz ar to pamata trešā daļa ir jānoraida.

4. Par atbalsta saistībā ar pamatnostādņēm attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai novērtēšanu

a) Lietas dalībnieku argumenti

262 Prasītājs uzsver, ka apstrīdētais lēmums tiktāl, ciktāl tajā ir norādīts, ka no 1994. gada līdz 1996. gada beigām piešķirtie pasākumi nav saderīgi ar pamatnostādņēm attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, ietver šajā ziņā acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

263 Pirmkārt, attiecībā uz apgalvoto pārstrukturēšanas plāna neesamību prasītājs vispirms apgalvo, ka šis vērtējums ir nesaderīgs ar pierādījumu, ka tajā laikā pieejamajos konsultantu ziņojumos bija minēta pārstrukturēšana. Pēc prasītāja domām, Komisijai pirms prasītāja izveides bija jāatsaucas uz *RBSH & P* biroja pēc savstarpējas vienošanās ar *M. G. R.* izstrādāto uzņēmuma plānu, ko bija pārbaudījis *AA* birojs. Turklāt šis plāns tika veiksmīgi īstenots. Turpinājumā prasītājs apliecina, ka Komisija zināja visus uzņēmuma plāna kritērijus un it īpaši: tirgus situācijas, preču un jaunam uzņēmumam piesaistāmās klientūras detalizētu analīzi; konkrētas prognozes par paredzamo apgrozījumu un patieso apgrozījumu; dažādus scenārijus par "cash-flow" dažādos finansiālajos nodrošinājumos; visus paredzētos un īstenotos finansiālos pasākumus, to skaitā privāto un valsts līdzekļu ieguldījumus; plānotos un īstenotos ieguldījumus; un, visbeidzot, līdzekļu lietojumu, kas izriet no uzņēmuma gada ziņojumiem. Attiecībā uz finansējumu, kas paredzēts uzņēmuma izveidei, prasītājs apgalvo, ka Vācijas Federatīvā Republika 2001. gada 15. martā Komisijai darīja zināmu ieguldījumu plānu attiecībā uz ieguldījumiem, kas veikti no 1994. līdz 2000. gadam, un ka tās 2002. gada 1. oktobra paziņojums sīkāk paskaidroja *RBSH & P* biroja izstrādātā plāna saturu. Nelieli grozījumi vispārējā finansēšanas plānā, pēc prasītāja domām, radās lēmuma iegādāties, nevis īrēt pamatlīdzekļus dēļ.

264 Grūtību saprast gadījumā Komisija varēja pieaicināt ekspertu vai lūgt Vācijas valdībai vai prasītājam sniegt paskaidrojumus. Tomēr visas formālās pārbaudes procedūras laikā Komisija nav uzdevusi nevienu konkrētu jautājumu attiecībā uz grūtībām dažādu uzņēmuma plāna daļu vai tā vispārējā konteksta saprašanā. Turklāt konkurences ģenerāldirektors 2002. gada jūnijā skaidri apstiprināja, ka viņam ir visa informācija, kas ir nepieciešama darījuma pārbaudei.

265 Otrkārt, runājot par Komisijas vērtējumu, kas attiecas uz privāto ieguldījumu pārstrukturēšanas kopējās izmaksās, prasītājs apgalvo, ka *TIB*, *M. G. R.* un pats prasītājs ir snieguši vērā ņemamu ieguldījumu. Prasītājs vispirms apgalvo, ka *TIB* ir iesaistījies tā kapitālā ar tirgus nosacījumiem un ka līdz ar to līdzekļi, ko tas nodevis prasītāja rīcībā (11. un 12. pasākums), ir jāuzskata par privātu ieguldījumu. Tas apliecina, ka Komisijai kā *M. G. R.* personīgs ieguldījums bija jāņem vērā ne tikai ieguldījums DEM 0,055 miljonu apmērā, bet arī līdzekļi DEM 2 miljonu apmērā, kas piešķirti aizdevumu veidā, tā kā *M. G. R.* bija par tiem atbildīgs. Turklāt jāņem vērā arī tas, ka *M. G. R.* neprasīja no prasītāja procentus. Pēc prasītāja domām, šie procentu maksājumi bija noteikti. Visbeidzot prasītājs uzskata, ka Komisijai bija jāņem vērā apstākļi, ka uzņēmuma pozitīvais pašfinansēšanas bruto līmenis bija izšķirošs tā attīstības veiksmi gan no paredzamā, gan reālā skatu punkta. Runa bija par līdzekļiem, ko saskaņā ar uzņēmuma plānu prasītājam pašam bija jārada, pārdodot savas preces, un kas bija uzņēmuma rīcībā tā pārstrukturēšanai, *M. G. R.* atsakoties no peļņas sadales līdz 1999. gadam.

266 Komisija apstrīd, ka tā, uzskatot, ka nebija ticama un loģiska pārstrukturēšanas plāna, kas būtu balstīts uz reāliem pieņēmumiem attiecībā uz turpmākajiem prasītāja apsaimniekošanas nosacījumiem, ir pieļāvusi kļūdu vērtējumā, un apgalvo, ka, ņemot vērā uzņēmuma mazsvarīgo ieguldījumu pārstrukturēšanas izmaksās, nevarēja pieļaut arī atbalstus.

b) Pirmās instances tiesas vērtējums

- 267 Prasītājs būtībā apstrīd Komisijas konstatējumu, ka laikā no 1994. gada līdz 1996. gada beigām prasītājam piešķirtie pasākumi saistībā ar 1994. gada pamatnostādņem attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai nav saderīgi ar kopējo tirgu.
- 268 Vispirms ir jāatgādina, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka ar EKL 87. panta 3. punktu Komisijai ir piešķirta plaša rīcības brīvība ar atkāpi no minētā panta 1. punktā noteiktā vispārējā aizlieguma atļaut atbalstu tiktāl, ciktāl vērtējums, šajā gadījumā par to, vai valsts atbalsts ir vai nav saderīgs ar kopējo tirgu, rada problēmas, kas prasa kompleksu ekonomisko faktu un apstākļu vērtēšanu un ņemšanu vērā (Tiesas 1996. gada 11. jūlija spriedums lietā C-39/94 *SFEI* u.c., *Recueil*, I-3547. lpp., 36. punkts). Tā kā Kopienu tiesa nevar aizstāt Komisijas kā lēmuma autora konstatēto faktu vērtējumu ar savu vērtējumu, it īpaši ekonomikas jomā, tad Pirmās instances tiesas kontrolei šajā sakarā jāaprobežojas ar pārbaudi par to, vai Komisija ir ievērojusi procesuālās normas un ir izpildījusi pienākumu norādīt pamatojumu, vai fakti materiāli ir precīzi, kā arī vai nepastāv acīmredzama kļūda vērtējumā vai pilnvaru nepareiza izmantošanā (Pirmās instances tiesas 2002. gada 14. maija spriedums lietā T-126/99 *Graphischer Maschinenbau*/Komisija, *Recueil*, II-2427. lpp., 32. punkts, un 2004. gada 14. oktobra spriedums lietā T-137/02 *Pollmeier Malchow*/Komisija, Krājums, II-3541. lpp., 52. punkts).
- 269 Tāpat ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Kopienas akta tiesiskums ir jāizvērtē atbilstoši faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem, kas pastāv akta pieņemšanas brīdī, un Komisijas kompleksi vērtējumi var tikt pārbaudīti, tikai pamatojoties uz apstākļiem, kuri tai bija zināmi vērtējumu veikšanas brīdī (Pirmās instances tiesas 1999. gada 6. oktobra spriedums lietā T-123/97 *Salomon*/Komisija, *Recueil*, II-2925. lpp., 48. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Graphischer Maschinenbau*/Komisija, 33. punkts).

- 270 Visbeidzot Komisija var pieņemt pasākumus attiecībā uz to, kā tā īsteno savu rīcības brīvību, tādu aktu veidā kā aplūkotās pamatnostādnes, ciktāl šie akti ietver noteikumus, kuri parāda nostāju, kura šai iestādei jāpieņem, un kuri nenovirzās no Līguma noteikumiem (skat. Tiesas 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-278/00 Grieķija/Komisija, *Recueil*, I-3997. lpp., 98. punkts un tajā minētā judikatūra). Līdz ar to apstrīdētais lēmums ir jāpārbauda, ņemot vērā šos noteikumus.
- 271 Šajā gadījumā Komisija pārbaudīja prasītājam piešķirtos atbalstus, ņemot vērā 1994. gada pamatnostādnes attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai, kurās ir noteikti kritēriji, lai izvērtētu atbalstu grūtībās nonākušā uzņēmuma pārstrukturēšanai saderīgumu.
- 272 Pamatnostādnēs ir ietverta prasība, lai atbalstu pārstrukturēšanai kontrolētu ar plānu, kura apstiprināšana ir atkarīga no trīs materiālo nosacījumu izpildes: tam ir jāatjauno uzņēmuma dzīvotspēja, jānovērš nepiemēroti konkurences izkropļojumi un jānodrošina atbalstu samērīgums ar pārstrukturēšanas izmaksām un ieguvumiem. Tāpat šādiem atbalstiem ir jābūt piesaistītiem patiesam pārstrukturēšanas plānam un tos var piešķirt tikai tad, ja var pierādīt, ka uzņēmuma darbības turpināšana un rentabilitātes atjaunošana vislabāk kalpo Kopienas interesēm.
- 273 Pirmās instances tiesai ir jānoskaidro, vai šajā gadījumā visas prasības ir ievērotas.
- 274 No apstrīdētā lēmuma izriet, ka, lai secinātu, ka pamatnostādnēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai ietvertās prasības nav izpildītas, Komisija, pirmkārt, pamatojās uz pārstrukturēšanas plāna neesamību.

275 Šajā ziņā jānorāda, ka pārstrukturēšanas plānā ir jāietver precīzi un uzticami dati, kā arī visa informācija, kas ļauj novērtēt, vai pamatnostādņēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai noteiktie materiālie nosacījumi ir izpildīti.

276 Apstrīdētajā lēmumā Komisija paskaidroja, ka — “neraugoties uz Komisijas atkārtotiem rīkojumiem, [Vācijas Federatīvā Republika] nekad nav darījusi zināmu pārstrukturēšanas plāna gala versiju [...], ne norādījusi, kādi pārstrukturēšanas pasākumi ir veiksmīgi īstenoti” (169. apsvērumš). Turklāt apstrīdētā lēmuma 167. apsvērumā tā veica vairākus konstatējumus, lai pamatotu šo secinājumu. Tāpat Komisija pieņēma zināšanai, ka pirmais ziņojums bija sagatavots pirms īpašumu daļu cesijas un otrais ziņojums bija sagatavots īpaši *TIB*, lai tas varētu izvērtēt iespēju uzsākt dalību uzņēmumā. Turklāt Komisija precizēja, ka piedāvātie pasākumi un to izmaksas atšķirās vienā ziņojumā un otrā un neatbilda arī Vācijas Federatīvās Republikas “ieguldījumu plānā” minētajām izmaksām un izmaksām, kas detalizētas apstrīdētā lēmuma 5. tabulā, saskaņā ar kurām šķietami ir piešķirts atbalsts. Turklāt Komisija ievēroja, ka abos ziņojumos šo izmaksu finansēšanai paredzēto pasākumu sarakstā nebija iekļauti vairāki atbalsti, kas uzņēmumam īstenībā bija piešķirti (apstrīdētā lēmuma 4. tabula), tas pats attiecas arī uz “ieguldījumu plānu”. Līdz ar to Komisija uzskatīja, ka vai nu tas nebija gala plāns, vai arī uzņēmums bija saņēmis pārāk daudz atbalstu.

277 Komisijas analīze šajā ziņā neietver acīmredzamu kļūdu vērtējumā.

278 No lietas materiāliem izriet, ka *RBSH & P* sagatavotais ziņojums attiecībā uz piedāvāto pasākumu izmaksu analīzi atšķiras no *AA* sagatavotā ziņojuma un tajos nav ņemta vērā visa finansējuma piešķiršana, kas prasītajam faktiski tika piešķirts laikā, kad tas bija nonācis grūtībās. Turklāt konsultantu vērtējumi ir pretrunā Vācijas Federatīvās

Republikas “ieguldījumu plānā” minētajām izmaksām. Šādos apstākļos Komisijai bija pamats secināt, ka prasītājam piešķirtie atbalsti nebija saistīti ar pārstrukturēšanas plānu.

279 Prasītājs neizvirza nevienu argumentu, kas ļautu atspēkot šo secinājumu, un tikai vispārējā veidā min faktus, kas, pēc tā domām, veido pārstrukturēšanas plānu, neprecizējot, kuros dokumentos tie ir minēti. Turklāt prasītājs nesniedz nekādus paskaidrojumus attiecībā uz pretrunām trīs dokumentos, kurus Komisija pārbaudīja apstrīdētajā lēmumā.

280 Pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, secinājums attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna neesamību nav pretrunā Komisijas vērtējumam, ka prasītājs īstenoja pārstrukturēšanas plānu. Fakts, ka Komisija konstatēja, ka *RBSH & P* un *AA* sagatavotie ziņojumi paredzēja uzņēmuma pārstrukturēšanas pasākumus, nepadara šos ziņojumus par izsmelošiem. Turklāt grūtībās nonākušam uzņēmumam piešķirtu atbalstu nevar atzīt par saderīgu ar kopējo tirgu tikai tāpēc, ka ir paredzēti pārstrukturēšanas pasākumi, pat ja šī pārstrukturēšana kā šajā gadījumā ir veiksmīgi īstenota. Šajā ziņā ir jānorāda, ka, lai Komisija varētu novērtēt, vai attiecīgais atbalsts var rosināt atbalstu saņēmušo uzņēmumu rīkoties tā, lai sekmētu EKL 87. panta 3. punkta c) apakšpunktā noteiktā mērķa sasniegšanu, vispirms ir jāpārlicinās, ka pārstrukturēšanas plāns atbilst visiem materiālajiem nosacījumiem, kas noteikti pamatnostādnēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai.

281 Tāpat ir jānorāda prasītāja arguments, ka, ja Komisija uzskatīja, ka tā sniegtā informācija nebija pilnīga, tai vajadzēja Vācijas iestādēm lūgt paskaidrojumus. Šajā ziņā ir jāuzsver, ka ar savu lēmumu uzsākt formālu pārbaudes procedūru par prasītājam piešķirtajiem atbalstiem Komisija pieprasīja Vācijas Federatīvajai Republikai iesniegt tai pārstrukturēšanas plānu attiecībā uz prasītāju (skat. iepriekš 7. punktu). Turklāt savā lēmumā paplašināt formālo pārbaudes procedūru (skat. iepriekš 9. punktu) Komisija

secināja, ka prasītājs nav iesniedzis nevienu pārstrukturēšanas plānu. Tātad tā izteica tās pašas šaubas, ko formālās pārbaudes procedūras laikā. Līdz ar to ir jāsecina, ka Komisijas vērtējums attiecībā uz pārstrukturēšanas plāna neesamību, kas ir tālu no idejas paušanas, ka Komisijai nebūtu bijis vajadzīgās informācijas, lai varētu novērtēt atbalstu saderīgumu, uzsver faktu, ka nosacījumi, kuriem ir jāatbilst atbalstam pārstrukturēšanai, lai atbalstus varētu akceptēt atbilstoši pamatnostādnēm, it īpaši loģiska pārstrukturēšanas plāna pastāvēšana atbalsta piešķiršanas brīdī, nebija izpildīti. Šādos apstākļos tāds arguments nav būtisks.

282 Otrkārt, Komisija uzskatīja, ka privātu ieguldījumu pārstrukturēšanas kopējās izmaksās nevar uzskatīt par nozīmīgu.

283 Prasītājs neapstrīd, ka atbalsta saņēmējiem atbilstoši 1994. gada pamatnostādnēm attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai parasti pašiem ir nozīmīgā veidā jāpiedalās pārstrukturēšanā ar saviem līdzekļiem vai ārēji gūtu finansējumu, kas ir saņemts ar tirgus nosacījumiem.

284 Jāsecina, ka Komisija šajā gadījumā savu viedokli, pirmkārt, pamatoja ar faktu, ka, nepastāvot precīzam pārstrukturēšanas izmaksu aprēķinam, nav iespējams apgalvot, ka privātais ieguldījums ir bijis nozīmīgs, un, otrkārt, ar konstatāciju, ka par privāta ieguldītāja ieguldījumu varēja uzskatīt tikai summu DEM 0,055 miljonu apmērā.

285 Pirmās instances tiesa uzskata, ka šis vērtējums neietver acīmredzamu kļūdu.

- 286 Vispirms ir skaidrs, ka, nepastāvot loģiskam un ticamam pārstrukturēšanas plānam, Komisija nevarēja novērtēt privātā ieguldījuma apmēru un raksturu pārstrukturēšanas kopējās izmaksās. Turpinājumā argumenti, uz kuriem atsaucas prasītājs, neliek apšaubīt Komisijas vērtējumu apstrīdētā lēmuma 171. apsvērumā, ka tikai *M. G. R.* ieguldījumam DEM 0,055 miljonu apmērā ir tīri privāts raksturs.
- 287 Runājot par prasītāja argumentu, ka *TIB* sniegtie līdzekļi ir jāuzskata par privātu ieguldījumu, pietiek konstatēt, kā tas izriet no šī sprieduma 236.–260. punkta, ka *TIB* daļība prasītāja kapitālā nebija papildināta ar nosacījumiem, kas būtu pieņemami privātam ieguldītājam, un ka līdz ar to līdzekļi, ko *TIB* ieguldīja prasītājā (11. un 12. pasākums) ir jāuzskata par valsts atbalstu. Attiecībā uz pašfinansēšanas bruto līmeni tas nav pielīdzināms atbalsta saņēmēja uzņēmuma ieguldījumam. Pozitīvs pašfinansēšanas bruto līmenis grūtībās nonākuša uzņēmuma pārstrukturēšanas ietvaros ir tikai ieguvējam piešķirto atbalstu rezultāts un līdz ar to nav uzskatāms par daļību pārstrukturēšanas izmaksās. Turpinājumā, runājot par līdzekļiem, ko it kā ir ieguldījis privāts ieguldītājs, pietiek atgādināt, ka prasītājs nav pierādījis, ka divi aizdevumi, pateicoties kuriem *M. G. R.* samaksāja par savu daļību prasītāja kapitālā (16. un 17. pasākums), nav valsts atbalsts par labu prasītājam. Visbeidzot prasītājs ne administratīvās pārbaudes stadijā, ne šī procesa ietvaros nav iesniedzis nevienu pierādījumu par privātā ieguldītāja atteikšanos prasīt procentus. Līdz ar to Komisija pamatoti šos faktus nav uzskatījusi par pierādītiem.
- 288 No iepriekš teiktā izriet, ka prasītājs nav pierādījis, ka Komisijas secinājumi par atbalstu samērību ar pārstrukturēšanas izmaksām bija acīmredzami kļūdaini.
- 289 Līdz ar to, ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir pamats secināt, ka Komisijai bija pamats uzskatīt, ka pamatnostādnēs attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai noteiktie nosacījumi nebija izpildīti.

290 No tā izriet, ka pamata ceturtā daļa ir jānoraida.

291 Attiecīgi viss ceturtais pamats, kā arī prasība kopumā ir jānoraida.

Par prasītāja lūgtajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem

292 Prasītājs lūdza, pirmkārt, šajā jautājumā uzklaut norīkotu ekspertu, lai uzzinātu, vai neatkarīgo konsultantu izstrādātie uzņēmuma plāni prasītāja izveides brīdī paredzēja grūtības, otrkārt, uzklaut tā laika Jenas nodarbinātības dienesta direktoru par pasākumu mērķi, ko prasītājs īstenoja saskaņā ar *AFG 249.h* pantu, un, treškārt, uzklaut prasītāja partneri un vadītāju, lai saskaņā ar *AFG 249.h* pantu īstenoto pasākumu ietvaros uzzinātu, vai prasītājs pats ir samaksājis daļu izmaksu, vai pasākumi tika veikti, nepastāvot minētajai tiesību normai, un vai darbi bija paveikti jau pirms prasītāja izveides.

293 Komisija šajā ziņā nav iesniegusi apsvērumus.

294 Šajā lietā Pirmās instances tiesa no lietas materiālos iekļautajiem dokumentiem ir guvusi pietiekamu informāciju un līdz ar to uzskata, ka nav jāuzsāk lūgtie procesa organizatoriskie pasākumi.

Par tiesāšanās izdevumiem

295 Atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 87. panta 3. punktam, ja pastāv izņēmuma apstākļi, Pirmās instances tiesa var nolemt, ka tiesāšanās izdevumi ir jāsadala vai ka lietas dalībnieki segs savus tiesāšanās izdevumus paši. Šajā gadījumā jāatzīmē, ka, kaut arī prasītājam spriedums nav labvēlīgs tiktāl, ciktāl tas ir lūdzis atcelt apstrīdēto lēmumu, Komisija pēc šīs prasības celšanas grozīja prasības pieteikumā minēto 2002. gada 30. oktobra lēmumu un pieņēma jaunu lēmumu, kas veido apstrīdēto lēmumu. Līdz ar to prasītājs ir daļēji pārveidojis savas prasības pamatojumu un grozījis savu prasījumu. Turklāt pēc apstrīdētā lēmuma pieņemšanas lietas dalībnieki ir vienojušies par subsīdiju summu, kas ir 32. pasākuma priekšmets. Atbildot uz Pirmās instances tiesas jautājumu, prasītājs un atbildētāja ir apstiprinājuši, ka starp galvenajiem lietas dalībniekiem vairs nav strīda par šo pasākumu.

296 Šādos šīs lietas apstākļos Pirmās instances tiesa ir veikusi taisnīgu lietas apstākļu izvērtējumu, nolemjot, ka prasītājs sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina vienu trešdaļu Komisijas tiesāšanās izdevumus. Tātad Komisija sedz divas trešdaļas savus tiesāšanās izdevumus.

297 Tīringenes federālā zeme sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

298 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punkta pirmajai daļai dalībvalstis, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Līdz ar to Vācijas Federatīvā Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pati.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (piektā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

- 1) **prasību noraidīt;**
- 2) ***Kahla/Thüringen Porzellan GmbH* sedz savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzina vienu trešdaļu Komisijas tiesāšanās izdevumus. Komisija sedz divas trešdaļas savu tiesāšanās izdevumus;**
- 3) **Tīringenes federālā zeme un Vācijas Federatīvā Republika sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

Vilaras

Martins Ribeiro

Dehousse

Šváby

Jūrimāe

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2008. gada 24. septembrī.

Sekretārs

Priekšsēdētājs

E. Coulon

M. Vilaras

Satura rādītājs

Prāvas rašanās fakti	II - 2311
Apstrīdētais lēmums	II - 2315
Process un lietas dalībnieku prasījumi	II - 2323
Juridiskais pamatojums	II - 2327
A — Par pirmo, otro un trešo pamatu, kas balstīts uz EKL 87. un 88. panta, tiesiskās drošības principa un tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	II - 2328
1. Par Tiringenes federālās zemes subsidiju investīcijām (15. pasākums)	II - 2328
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2328
Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu	II - 2328
— Par shēmas piemērošanas nosacījumiem	II - 2328
— Par prasītāja noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu	II - 2331
Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 2336
Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	II - 2337
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2338
Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu	II - 2338
— Par akceptētās shēmas piemērošanas jomu	II - 2340
— Par prasītājam piešķirto subsidiju	II - 2344
Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 2351
Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	II - 2353
2. Par subsidijām nodarbinātības jomā, kas saistītas ar ieguldījumiem apkārtējās vides aizsardzībā (26. pasākums)	II - 2355
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2355
Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu	II - 2355

Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 2358
Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	II - 2358
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2359
Par EKL 87. un 88. panta pārkāpumu	II - 2359
— Par atbilstību <i>AFG</i> 249.h panta shēmai	II - 2359
— Subsīdiiju nodarbinātības jomā atzīšana par valsts atbalstu	II - 2365
Par tiesiskās drošības principa pārkāpumu	II - 2368
Par tiesiskās palāvības aizsardzības principa pārkāpumu	II - 2369
B – Par ceturto pamatu, kas balstīts uz acīmredzamām kļūdām faktos un kļūdām tiesību piemērošanā	II - 2369
1. Par kļūdainu faktu konstatēšanu	II - 2369
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2369
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2371
2. Par prasītāja noteikšanu par grūtībās nonākušu uzņēmumu	II - 2374
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2374
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2375
3. Par kļūdaino vērtējumu attiecībā uz <i>TIB</i> iesaistīšanos uzņēmumā (11. un 12. pasākums)	II - 2375
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2375
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2377
4. Par atbalsta saistībā ar pamatnostādnēm attiecībā uz atbalstu glābšanai un pārstrukturēšanai novērtēšanu	II - 2385
a) Lietas dalībnieku argumenti	II - 2385
b) Pirmās instances tiesas vērtējums	II - 2387
Par prasītāja lūgtajiem procesa organizatoriskajiem pasākumiem	II - 2393
Par tiesāšanās izdevumiem	II - 2394